

JAARVERSLAG EXAMENCOMMISSIE FINMAN STUDIEJAAR 2021 – 2022

LET'S
CHANGE
THE FACE
OF BUSINESS

BUSINESS SCHOOL

<i>Instituut</i>	HRBS – examenkamer FinMan
<i>Opleiding/Afdeling</i>	
<i>Naam voorzitter Examencommissie</i>	B.E. van Hillo-Visser
<i>Functie auteur(s)</i>	
<i>Verantwoordelijk directeur</i>	
<i>Datum</i>	20 oktober 2022
<i>Status</i>	Definitief

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	7
2. Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie	9
Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen	9
Samenstelling examencommissie	10
Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst	10
Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	11
Trends en/of aandachtspunten	11
3. Borgen kwaliteit van tentamens	12
Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	12
Inrichting toets(borgings)commissie en afgestemde taak- en rolverdeling om kwaliteit van toetsen te borgen	12
Reflectie verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	16
Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie	22
Uitgebrachte adviezen en opvolging	23
Trends en/of aandachtspunten	23
4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten	25
Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	25
Onderbouwing oordeel per opleiding	27

Externe validering	38
Uitgebrachte adviezen en opvolging	41
Trends en/of aandachtspunten	41
5. Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen	42
Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	42
Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	43
Trends en/of aandachtspunten	43
6. Vrijstellingenbeleid	44
Aantal vrijstellingen	44
Trends en/of aandachtspunten	44
7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	45
Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	45
Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	45
Trends en/of aandachtspunten	46
8. Aanwijzing examinatoren	47
Benoemingsprocedure en profielschetsen	47
Benoeming 'externe' examinatoren	48
Trends en/of aandachtspunten	49
9. Betrokkenheid bij accreditaties	50
Aard van betrokkenheid	50
Effecten van betrokkenheid	50

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	51
Aard van betrokkenheid	51
Effecten van betrokkenheid	52
11. Beoordeling van programma's Kies Op Maat	53
Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	53
Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	53
12. Proces examens en diplomering	54
Proces examens en diplomering	54
Aantal verstrekte getuigschriften	55
Trends en/of aandachtspunten	56
13. Fraude en preventie	57
Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	57
Praktijken op het gebied van fraude door studenten	58
Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	58
Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	58
Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	59
Trends en/of aandachtspunten	59
14. Toetsgerelateerde klachten	60
Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond	60
Trends en/of aandachtspunten	62

15. Hoorzittingen examencommissie	63
Aantal hoorzittingen	63
Trends en/of aandachtspunten	63
16. Aantal beroepszaken CBE	64
Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond	64
Trends en/of aandachtspunten	64
17. Overige aangelegenheden	66
Bijdrage van het externe lid	66
Specifieke zaken die onder de aandacht dienen te komen	68
18. Bijlagen	69
Kwantitatieve gegevens	69
Mandaat aan de toetsborgingscommissie met bijgewerkte P&C-cyclus	71

1.

Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag van de examencommissie van de Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS), Examenkamer FinMan over het studiejaar 2021-2022. De Examenkamer heeft in dit jaar haar taken uitgevoerd voor de volgende opleidingen:

Accountancy (AC voltijd)

Finance & Control (F&C voltijd)

Finance, Tax and Advice (FTA voltijd)

Business IT & Management (BIM voltijd)

Bedrijfskunde (BDK voltijd)

Human Resource Management (HRM voltijd)

Deeltijdopleidingen HRBS, de Career Academy: Bedrijfskunde, Business IT & Management, Commerciële Economie, Finance & Control en Human Resource Management

Dit jaarverslag biedt een overzicht van onze activiteiten conform artikel 7.12b lid 5 van de WHW waarin gesteld wordt dat de examencommissie jaarlijks verslag doet aan het College van Bestuur.

Omwille van de leesbaarheid zullen we de Examencommissie HRBS-Examenkamer FinMan in het vervolg aanduiden als 'de examencommissie', tenzij uit de formulering anders blijkt.

In de periode vanaf 1 september 2021 is de examencommissie van start gegaan met de uitvoering van de wettelijke taken zoals beschreven in WHW7.12 en 7.13. In deze evaluatie laten we zien wat we tot nu toe hebben bereikt met ons team. Hieronder een puntsgewijze opsomming:

- De processen van de voorheen separate examenkamers Fin en Man zijn in het studiejaar 2020-2021 volledig geharmoniseerd. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van ons handboek en van het TBV-document waarin de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per wettelijke taak zijn beschreven. Het document geeft inzicht in hoe de wederzijdse controle en het evenwicht tussen de diverse partijen is vormgegeven (*checks and balances*).
- We hebben een kwartiermakersteam samengesteld om de blauwdruk op te stellen voor het samengaan van de kamers in één examencommissie. Dit team is inmiddels van kwartiermakers- een transitieteam geworden om het harmoniseringsproces te monitoren.

- Voor het samengaan van de examenkamers Com en FinMan is per proces in de blauwdruk beschreven of er sprake is van een eenduidige werkwijze en of voor dit proces nadere actie is vereist.
- De toetscommissies Fin en Man zijn geïntegreerd in de toetsborgingscommissie FinMan. De positie van de toetsborgingscommissie is tevens beschreven in de blauwdruk.
- De managers van de managementopleidingen en financeopleidingen en de voorzitters curriculumcommissies hebben de curriculumscan ontvangen. De scan wordt gebruikt om toetsbeleid, toetsplan, toetsprogramma te evalueren en van een oordeel te voorzien. De examencommissie gebruikt de scan ten behoeve van het advies aan de directeur daar waar het gaat om toetsing en borging aan de voorkant van het proces van curriculumopbouw met bijbehorende toetsing. Het gaat hierbij om een structurele werkwijze per collegejaar waarin de PDCA-cyclus wordt gehanteerd. De directeur ontvangt de scans en een samenvatting van onze bevindingen passend in het proces van de totstandkoming van de hogeschoolgids. De samenvatting wordt tevens in het jaarverslag gepubliceerd.
- We hebben een bijdrage geleverd aan de monitor van BDK en aan de audit van HRM.
- De teksten van de hogeschoolgidsen zijn voorzien van feedback en vervolgens verstuurd aan directie en de regiegroep.
- De Examencommissie heeft het jaarverslag over studiejaar 2020-2021 afgerond ter verantwoording van de wettelijk uitgevoerde taken.
- De aanvragen voor alternatieve toetsen ten gevolge van Covid-19 zijn, daar waar nodig, beoordeeld op grond van de voorwaarden zoals genoemd in het reeds ontwikkelde aanvraagformulier (constructive alignment, studeerbaar programma, risico op fraude, kwaliteitsborging) voor alle zes opleidingen en de minoren.

Het afgelopen jaar was een jaar van stroomlijnen en harmonisatie. We hebben gekozen voor een samenwerking waarin best practices altijd worden ingezet om onze borgingstaken nauwgezet uit te voeren. We hebben geleerd van elkaar en met elkaar. We kunnen terugkijken op een jaar waarin veel is bereikt en waarin we vol trots kunnen aangeven dat we in control zijn.

Bertine van Hillo-Visser

Voorzitter Examencommissie HRBS, Examenkamer FinMan

2.

Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie

Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen

De beschikbaar gestelde faciliteiten in voltijdsequivalenten (fte's) waren in 2021-2022 gemiddeld genomen als volgt:

Functie	FTE per persoon	FTE totaal
Voorzitter (1x)	1,000	1,000
Vicevoorzitter (2x)	0,400 – 0,600	1,000
Lid (5x)	0,300 – 0,500	2,000
Extern lid (1x)	0,075 ¹	0,075
		4,075

De twee ambtelijk secretarissen zijn overigens gefaciliteerd voor een gezamenlijk weektaakomvang van 1,2 fte.

Naast de facilitering in uren heeft de examencommissie ook budget ontvangen voor de bekostiging van o.a. professionalisering, inkoop waardepapieren en vergaderingen.

In het studiejaar 2021-2022 heeft de examencommissie 13 maal vergaderd, meestal op de laatste donderdag van de maand. We hebben één maal vergaderd tezamen met de Examenkamer COM. Alle wettelijke taken en bevoegdheden kunnen op efficiënte wijze worden uitgevoerd door een goede taakverdeling en een strakke jaarplanning. De schriftelijke vastlegging is terug te vinden in agenda's en notulen. Na vaststelling in de vergadering worden de agenda's en notulen in de Teamsomgeving van de examencommissie opgeslagen.

¹ Voor de werkzaamheden van het externe lid is 120 uur beschikbaar gesteld.

Samenstelling examencommissie

De examencommissie bestond in studiejaar 2021-2022 uit de volgende personen:

Naam	Functie	Sinds
F.J. (Erik) Berghuis	Lid	2017
K. (Klaas) van Brakel	Extern lid	2017
E.M. (Els) Groen	Vicevoorzitter	2010
B.E. (Bertine) van Hillo-Visser	Voorzitter	2007
S.M. (Samantha) Hendriks	Vicevoorzitter	2017
A.J. (Arend) Keemink	Lid	2017
J.A.M. (Jan) Lemans	Lid	2009
R. (Resi) Probst	Lid	2020
S.D.N. (Sander) Schenk	Lid	2020

De examencommissie heeft sinds 2017 een extern lid en geeft hiermee gevolg aan artikel 7.12a lid 3 sub b WHW. In hoofdstuk 17 is een evaluatieve bijdrage van het externe lid opgenomen.

Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst

De examencommissie heeft ieder kwartaal overleg gevoerd met de instituutsdirectie. Voor het tweede opeenvolgende jaar is er gewerkt met één examencommissie bestaande uit twee examenkamers: FinMan en Commerce. Beide voorzitters van de examenkamers zijn bij dit overleg betrokken, alsmede de voorzitter van de examencommissie van de Rotterdam Business School (RBS), omdat dit instituut in de toekomst ook onderdeel zal worden van de HR Business School. Het overleg is steeds in goede harmonie verlopen.

Speciale aandacht in het overleg met de instituutsdirectie is uitgegaan naar de vervlechting per september 2022 van huidige examenkamers FinMan en Commerce naar een ongedeelde examencommissie. Gedurende het jaar is de blauwdruk gevolgd die door het kwartiermakersteam is opgesteld om de samenvoeging voor te bereiden. Aan het einde van studiejaar 2021-2022 stond voor alle betrokkenen het sein voor de samenvoeging van de examenkamers per september 2022 op groen.

In het afgelopen jaar is meerdere malen specifiek met de directie gesproken over zorgen aangaande de personele inzet bij de examencommissie en toetsborgingscommissie. Dankzij bemiddeling van de directie is een gewenste uitbreiding van de detacheringssomvang van een lid van de examencommissie gerealiseerd. De invulling van vacatureruimte bij de examen- en toetsborgingscommissie is eveneens besproken en waar nodig heeft de instituutsdirecteur passende acties ondernomen, waaronder het extra onder de aandacht brengen bij de onderwijsmanagers.

De facilitering voor professionaliseringsactiviteiten van de leden van de examencommissie en toetsborgingscommissie was voldoende om in de scholingsbehoefte van de leden te voorzien.

Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

De examencommissie krijgt de mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren. Daarbij is niet alleen een goede facilitering van belang, het gaat ook om vertrouwen en waardering. Van dit laatste is over en weer sprake. De voorzitter van de examencommissie voelt zich bijvoorbeeld vrij om zaken, zoals de lastige vervulbaarheid van sommige vacatures, eerder dan vroeger te escaleren naar de directie.

De relatie met de instituutsdirectie is dus goed en constructief. Maar ook met de onderwijsmanagers hebben we het afgelopen jaar weer in goede samenwerking kunnen werken aan de borging van toetsing. Belangrijk is daarbij dat een ieder vanuit zijn/haar rol bijdraagt aan de borging op toetsing.

Trends en/of aandachtspunten

De harmonisatie van processen in het kader van de verdere totstandkoming van één examencommissie voor de Hogeschool Rotterdam Business School is in gang gezet. De 'blauwdruk' was hierbij leidend.

Ten aanzien van het aandachtspunt 'flexibel examineren' uit het vorige jaarverslag kan worden gemeld dat dit steeds meer gestalte krijgt. Bij de opleiding Accountancy wordt de opleiding door steeds meer studenten afgerond met het ANSAC-programma (Afstuderen Nieuwe Stijl AC) en bij Finance & Control is de nieuwe afstudeerstijl al volledig geïmplementeerd. De examencommissie is betrokken bij de borging van het eindniveau. Bij de Career Academy wordt de verdere flexibilisering van de opleidingen gevolgd om borging door de examencommissie mogelijk te maken.

3.

Borgen kwaliteit van tentamens

Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

De examencommissie heeft de taak voor het borgen van de kwaliteit van tentamens gemandateerd aan de toetsborgingscommissie. Het mandaat is opgenomen in hoofdstuk 18 van dit jaarverslag en de daarbij behorende processen zijn vastgelegd in het handboek van de examencommissie.

De examencommissie mandateert de toetsborgingscommissie de volgende taken uit te voeren: het beoordelen van de kwaliteit van tentamens en examens, het beoordelen van validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van toetsen. Zoals beschreven in deel 15 van het handboek controleert de toetsborgingscommissie de kwaliteit van de toetsen aan de hand van de aangeleverde documenten op grond van een vastgestelde checklist.

De toetsborgingscommissie rapporteert haar bevindingen eenmaal per onderwijsperiode (kwartaal) conform een vast model aan de examencommissie. De rapportage wordt besproken tussen de voorzitters van de examencommissie en toetscommissie. In dit overleg wordt ook gestuurd op de bevindingen van de toetsborgingscommissie en actiepunten richting het managementteam. Vervolgens wordt de rapportage ter vaststelling voorgelegd aan de examencommissie. De rapportage wordt toegelicht door toetsborgings- en examencommissie aan het managementteam. Daarnaast worden de bevindingen teruggekoppeld aan de cursusbeheerders en examinatoren conform de PDCA-cyclus.

Inrichting toets(borgings)commissie en afgestemde taak- en rolverdeling om kwaliteit van toetsen te borgen

De Toetsborgingscommissie HRBS FinMan (hierna: TC FinMan) bestaat vanaf de start van het studiejaar 2021-2022 en is ontstaan door het samenvoegen van de Toetsborgingscommissie Finance en de Toetsborgingscommissie Management. Voor het studiejaar 2021-2022 heeft de examencommissie een mandaat afgegeven aan TC FinMan. Gezamenlijk dragen zij zorg voor de borging van toetsen voor de volgende opleidingen binnen de Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS):

Opleidingen HRBS
Accountancy (AC), voltijds
Bedrijfskunde (BDK), voltijds
Business IT & Management (BIM), voltijds
Career Academy (CA), deeltijdopleidingen
Finance & Control (F&C), voltijds
Finance Tax and Advice (FTA), voltijds
Human Resource Management (HRM), voltijds
Team Minoren HRBS

Het is het algemene doel van de toetsborgingscommissie om in een tijdsbestek van vier jaar de kwaliteit van alle toets(vorm)en te waarborgen, inclusief die van keuzevakken en minoren, conform het mandaat van de examencommissie. Het aanbieden van minoren inclusief de toetsing is vanaf 2021-2022 binnen de HRBS gecentraliseerd. Er is een team Minoren samengesteld, waarbinnen collega's zorgdragen voor de kwaliteit van onderwijs én toetsing. Vanuit dit team is één collega afgevaardigd naar TC FinMan. Het afgelopen studiejaar was wederom een bijzonder jaar waarin van alle collega's veel werd gevraagd. Mede dankzij hun enorme inzet, flexibiliteit en enthousiasme zijn we er in geslaagd toetsen te borgen.

De Toetsborgingscommissie HRBS FinMan bestond in 2021-2022 uit de volgende leden:

TC FinMan	Functie	BKE- of SKE gecertificeerd
Ben Brandenburg	Lid, CA	SKE
Guido van Gernerden	Lid, Team Minoren	Bezig met BKE
Joris van Haagen	(Tijdelijk) lid, CA	Bezig met SKE
Peter den Hertog	Lid, BIM	BKE
Corine Honders-van Wijk	Lid, F&C	Bezig met BKE
Soma de Klerk	Lid, FTA	BKE
Peter Kuip	Lid, HRM	BKE
Tasnim Moenne	Lid, BDK	BKE
Cora Penning-Hol	Voorzitter, FTA	SKE
Aemen Salman	Lid, F&C	Bezig met BKE
Sander Schenk	Lid, BDK en lid EC	SKE
Charelle van Witzenburg	Lid, HRBS	

De toetsborgingscommissie wordt steeds zichtbaarder binnen de opleidingen. TC FinMan is erin geslaagd de binding met examinatoren, en daarmee de zichtbaarheid, te continueren en heeft het voortouw genomen screeningsmiddelen door te ontwikkelen en de PDCA-cyclus bij alle

opleidingen nader te introduceren. Daarnaast heeft de volgende stap in de schaalvergroting per september 2022, zijnde de samenvoeging met de Toetsborgingscommissie Commerce, tijd en aandacht gevraagd.

Ook het opzetten van previewcommissies vraagt aandacht. BDK is gestart met een previewcommissie en verspreid over het jaar heeft een viertal overlegmomenten plaatsgevonden. Doel van die bijeenkomsten was steeds het kalibreren van het proces 'zorgen en borgen van de toetskwaliteit', waarbij uiteraard de zorgtaak ligt bij de previewcommissie en de borgtaak bij de toetsborgingscommissie. In 2022-2023 start ook HRM met een previewcommissie.

Afgestemde taak- en rolverdeling

Sinds het studiejaar 2021-2022 wordt het 'zorgen en borgen' gescheiden. Vanaf dat moment is er dan ook sprake van een toetsborgingscommissie die de (wettelijke) borgingstaak van de examencommissie middels een mandaat deelt. In het door de examencommissie verstrekte mandaat wordt de verdeling van de borgingstaak expliciet gemaakt. Gezamenlijk zorgen de examen- en de toetsborgingscommissie voor het borgen van de kwaliteit van toetsen. De toetsborgingscommissie monitort de kwaliteit en onderzoekt achteraf steekproefsgewijs of toetsen voldoen aan de vijf aspecten van toetskwaliteit (constructive alignment, validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en transparantie). Daarnaast controleert de toetsborgingscommissie of de opleiding de PDCA-cyclus rond toetsing goed doorloopt en of het niveau in orde is. Ook wordt de opleiding indien nodig gestimuleerd processen anders in te richten.

In 2021-2022 zijn we gestart met een overgangperiode waarbij we bewegen van zorgen en borgen van toetskwaliteit door een toetscommissie naar alleen borgen door een toetsborgingscommissie. De zorgtaak wordt uitgevoerd door bijvoorbeeld een previewcommissie die verankerd is in een opleiding. De overgangperiode zal naar verwachting wel een aantal jaren duren.

De zorgtaak is belegd bij de opleiding. Dat betekent dat een opleiding zorgt dat de toetskwaliteit op orde is (dat gebeurt vaak door het oprichten van een previewcommissie). De opleiding is verantwoordelijk voor de kwaliteit en voor de evaluatie van het toetsprogramma en de toetskwaliteit en het doorlopen van de toetscyclus. De opleiding zorgt verder voor een geëxpliciteerd toetsbeleid en een samenhangend toetsprogramma. Tot slot zorgt de opleiding voor een systematisch ontwerp van toetsen en toetsevaluaties op basis van analyse van toetsresultaten en studentevaluaties.

In 2022-2023 wordt gewerkt aan een nadere uitwerking van een PDCA-cyclus waarin de zorg- en borgtaken zijn opgenomen en waarbij de opleiding en de toetsborgingscommissie samenwerkt aan de zorg voor toetskwaliteit.

Gemandateerde borgtaken

De examencommissie heeft bij mandaat besloten zich te laten bijstaan in de uitoefening van haar wettelijke taak artikel 7.12b lid 1a WHW door een toetsborgingscommissie zoals bedoeld in artikel 4.1 onder g van het Reglement Examencommissies en Examinatoren.

De Examencommissie mandateert TC FinMan de volgende taken uit te voeren:

Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De toetscommissie betreft alle binnen de opleiding aanwezige toetsvormen in hun onderzoek

Het gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die met de validiteit, betrouwbaarheid en/of inzichtelijkheid van tentamens en examens verband houden

Werkwijze toetsborgingscommissie uitvoering gemandateerde borgtaken:

De examencommissie vraagt aan de toetsborgingscommissie om een planning waarin uiteengezet wordt hoe voor het komend studiejaar de kwaliteit van alle tentamens/cursussen gecontroleerd wordt. Het streven is om alle toetsen minimaal één keer per vier jaar te controleren.

In de planning wordt aangegeven welke toetsen het eindniveau bepalen. Deze planning zal door de examencommissie aan het begin van het cursusjaar besproken worden met de toetsborgingscommissie.

De toetsborgingscommissie controleert de toetskwaliteit en het niveau van toetsen door systematisch toetsen te beoordelen met behulp van vooraf vastgestelde analyse- en rapportage-instrumenten/een door haarzelf opgestelde checklist.

De examencommissie plant ieder kwartaal een afstemmingsmoment met de toetsborgingscommissie. Ten behoeve van deze afstemming stelt de toetsborgingscommissie een actueel overzicht op van de planning, de voortgang, de bevindingen en de geadviseerde bijsturing. De examencommissie blijft zelf verantwoordelijk voor bijsturen aan het opleidingsmanagement en zal de geboden informatie gebruiken om het opleidingsmanagement te adviseren over bijsturing (PDCA).

De examencommissie regelt periodiek overleg met de toetsborgingscommissie. Onderwerp van overleg is in ieder geval uitvoering van het mandaat (planning en uitvoering), bevindingen en bijsturing, waarbij de activiteitenplanning wordt nageleefd. De examencommissie houdt er in ieder geval toezicht op dat de wettelijke, aan de toetsborgingscommissie gemandateerde borgingstaken, correct en tijdig worden uitgevoerd. In geval van problemen rond de uitvoering van de gemandateerde borgingstaken, escaleert de examencommissie richting de instituutsdirectie en/of opleidingsmanagement.

Na ieder overleg tussen de examencommissie en toetsborgingscommissie wordt hierover een verslag overlegd en deze verslagen worden getotaliseerd in een jaarverslag. De toetsborgingscommissie levert uiterlijk einde studiejaar dit jaarverslag aan bij de Examencommissie.

Reflectie verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

In deze paragraaf doet TC FinMan verslag van en reflecteert op de activiteiten en werkzaamheden die in 2021-2022 zijn uitgevoerd. Activiteiten zoals genoemd in plan van aanpak (Jaarplan TC) 2021-2022:

Geplande activiteiten TC	Uitgevoerd door TC	Afstemming TC en EC/ MT	Actie door EC
Aanleveren tekst Plan van Aanpak TC FinMan 2021-2022 (inclusief opstellen planning te screenen toetsen)	September 2021	Oktober 2021	Vaststellen plan van aanpak
Input leveren mandaat	September 2021	September 2021	Vaststellen mandaat
Aanleveren tekst Jaarverslag EC 2020-2021 (H.3 en H.18)	September 2021	Oktober 2021	Redigeren tekst
Screening borging (eind)niveau toetsen (inclusief geven van advies)	Maandelijks	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Geen actie nodig
Overleg met alle leden TC HRBS (bespreken voortgang en resultaten screening)	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Middels terugkoppeling kwartaalrapportage	Geen actie nodig
Bijwonen vergadering EC	Studiejaar 2021-2022	Aanvankelijk per kwartaal	Bijgesteld naar maandelijks
Opstellen en bespreken kwartaalrapportages	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Indien nodig escaleert EC actiepunten richting MT/directie.
Doorontwikkelen screeningsformulier	Semester 2 2021-2022	Gedeeld met EC	Feedbackven

Samengaan TC Commerce	Overleggen gevoerd per kwartaal	Terugkoppeling gegeven middels verslaglegging	Voorzitter TC opnemen in kwartiermakersteam
Ondersteuning interne (AMC) en externe accreditaties	September 2021 (BIM), januari 2022 (BDK en HRM)	Voorzitters EC en TC bereiden samen voor	Voorzitters EC en TC wonen visitatiedagen bij
Kalibratiesessies screeningsformulier	Semester 2 2021-2022	Verslaglegging gedeeld	Feedback geven
Overleg met previewcommissie	Per kwartaal	Resultaten gedeeld	Promoten binnen MT en directie
Begeleiding BKE-SKE trajecten	Doorlopend	Resultaten gedeeld	Mee screenen in voorkomende gevallen
Werven nieuwe leden TC c.q. bemensing TC	Doorlopend	Terugkoppeling geven	Escaleren richting directie. Detachering TC leden bij opleidingen inzetten
Meelezen ontwikkelingen onderwijsinnovatie (sem 6 – sem 8) HRBS	Semester 2 2021-2022	Overleggen	Feedback geven
Mee screenen eindniveau Eindsprint	Semester 2 2021-2022	Voorzitters EC en TC screenen samen eindniveau afstudeerkandidaten	Feedback geven aan Studentzaken en opleidings-managers

Highlights en aandachtspunten hierbij zijn:

- Verdere verbeterslag gemaakt op het gebruik van de kwantitatieve analyse van toetsresultaten door docenten;
- Aandacht voor uniciteit van toetsen;
- (Door)ontwikkelen PDCA-cyclus. Nagaan wat er wordt gedaan met de aanbevelingen die worden gegeven;
- Vergelijken informatie over toetsen in Hogeschoolgids en Osiris/Acte blijft nodig;
- Scholing/visie van en door leden toetsborgingscommissie op het gebied van toetsen vanuit borgingsaspect toetskwaliteit;
- Bemensing TC FinMan.

Toelichting activiteiten TC FinMan

Het 'Plan van Aanpak' is bij de start van het studiejaar gepresenteerd aan de voorzitter van de examencommissie en aan de leden van het managementteam (MT), zijnde de onderwijsmanagers van de desbetreffende opleidingen. Het document is ongewijzigd vastgesteld door de examencommissie.

De kwartaalmanagementrapportages worden na afloop van een onderwijsperiode opgesteld en besproken met de voorzitter van de examencommissie en de leden van het MT. Deze rapportages

bevatten altijd overzichten per opleiding van gescreende toetsen met uitkomsten. Hieronder wordt onder het kopje 'resultaten screeningswerkzaamheden 2021-2022' een overzicht gegeven van de bevindingen op het gebied van toetskwaliteit door TC FinMan over 2021-2022.

De voorzitter TC FinMan start aan het begin van het jaar met een overzicht vanuit de Hogeschoolgids en Osiris c.q. Acte met alle toetsen (jaarplanning). De voorzitter TC FinMan maakt een verdeling per onderwijsperiode van de te screenen toetsen en deze worden verdeeld onder de leden van de toetsborgingscommissie.

Aan het einde van iedere onderwijsperiode vindt er een overleg plaats tussen de leden, waarbij de bevindingen van de screening worden besproken en waar communicatie vanuit én richting de examencommissie wordt gedeeld. Eén van toetsborgingscommissie leden is tevens lid van de examencommissie. Dit draagt op een positieve wijze bij aan de communicatie tussen EC en TC. Van alle formele overleggen vindt verslaglegging plaats; de verslagen worden ter beschikking gesteld aan de examencommissie.

De communicatie tussen de voorzitter van de toetsborgingscommissie en de voorzitter van de examencommissie is open, werkt beide kanten op en vindt regelmatig (verschillende keren) per onderwijsperiode plaats, zowel formeel als informeel. De voorzitter van de toetsborgingscommissie woont, op uitnodiging van de examencommissie, ook vergaderingen van de EC bij.

De leden van de toetsborgingscommissie maken bij de borging van toetsen gebruik van verschillende instrumenten waaronder een screeningsformulier. Dit formulier is gestoeld op het BKE-boek van Lia Bijkerk². Het formulier wordt gebruikt om vast te stellen of de toets aan de vijf vereisten van toetskwaliteit voldoet, zijnde constructieve alignment, validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en transparantie. Bevindingen van de screening worden als ze afgerond zijn direct teruggekoppeld aan de cursusbeheerder. Indien nodig kan er een PDCA-cyclus worden opgestart. Voor wat betreft het screeningsformulier heeft in semester 2 een kalibratiesessie plaatsgevonden. Vanaf 2022-2023 vindt zo'n sessie tweemaal per studiejaar plaats. Het screeningsformulier wordt naar volle tevredenheid gebruikt.

In het studiejaar 2021-2022 zijn de voorzitters van de twee examenkamers van de examencommissie HRBS gevraagd een bijdrage te leveren aan het opstellen van een gemeenschappelijke toetsvisie binnen HRBS. In eerste instantie geldt dit programma's van stage, minoren en afstuderen.

In semester 2 is TC FinMan ook gevraagd de toetskwaliteit te borgen binnen het programma Eindsprint. Dit programma is speciaal ontworpen voor studenten die langer dan vijf jaar over hun studie doen.

Voor wat betreft de bemensing van TC FinMan kan worden geconstateerd dat er meer uren c.q. fte's ter beschikking gesteld moeten worden vanuit de opleidingen. Het gaat hierbij om een tekort van 0,65 fte. Het uitzetten van vacatures heeft niets opgeleverd. De voorzitter van de examencommissie heeft dit punt ingebracht in het overleg met de directie. Daarna is dit besproken binnen het MT HRBS.

In 2021-2022 zijn vijf collega's begeleid bij hun BKE-traject en één collega bij het SKE-traject. Gesprekken met de previewcommissie BDK lopen naar tevredenheid. De samenwerking verloopt

2 'Basis Kwalificatie Examinering in het hoger beroepsonderwijs'. Lia Bijkerk (2015). Uitg. Bohn Stafleu van Loghum.

goed. Echter in semester 2 liepen de werkzaamheden van de previewcommissie terug in verband met andere drukke werkzaamheden van de commissieleden. Dit wordt in september 2022 weer opgepakt.

Resultaten en bevindingen screeningswerkzaamheden 2021-2022

De bevindingen van de Toetsborgingscommissie FinMan zijn in 2021-2022 per kwartaal (onderwijsperiode) gerapporteerd aan de voorzitter van de examencommissie en besproken in het managementteam met de onderwijsmanagers van de desbetreffende opleidingen.

In het onderstaande is een samenvatting van de bevindingen per onderwijsperiode en per opleiding weergegeven, zoals opgenomen in de kwartaalrapportages.

Onderwijsperiode 1	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	CA
Geselecteerde toetsen	4	6	9	13	10	12	4
Beoordeelde toetsen	4	6	9	6	1	9	4
Volledig in orde	2	0	0	3	1	5	4
Constructive alignment	V	V/O en O	V en O	V/O en O	V	V en O	V/O
Validiteit	V	V/O en O	V en O	V en V/O	V	V/O en O	V/O
Betrouwbaarheid	V en O	V/O en O	V en O	V en O	V	V en O	V
Bruikbaarheid	V	V en O/V	V en O	V en O	V	V en O	V/O
Transparantie	V en O	V en O/V	V en O	V en O	V	V en O	V

In onderwijsperiode 1 zijn cursussen die in 2017-2021 zijn gescreend weer opgevraagd. Er is gescreend met behulp van het nieuwe, doorontwikkelde screeningsformulier. Toetsen van keuzevakken en minoren konden niet worden opgevraagd, omdat (centrale) overzichten ontbraken en het Team Minoren in het eerste semester is samengesteld.

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetsborgingscommissie de conclusie getrokken dat de kwaliteit van de gescreende toetsen over het algemeen voldoende is. Er zijn feedbackgesprekken met de cursusbeheerder gevoerd en er zijn meerdere PDCA-cycli gestart.

Onderwijsperiode 2	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	CA
Geselecteerde toetsen	1	7	11	2	2	Zie OPI	2
Beoordeelde toetsen	1	3	0	2	2		2
Volledig in orde	1	0	0	1	1		0
Constructive alignment	V	V		V en O	V en O		O
Validiteit	V	O		V en V/O	V en O/V		O
Betrouwbaarheid	V/O	O		V en O	V en O/V		O

Bruikbaarheid	V	V		V en O	V		O
Transparantie	V	O		V en O	V en O/V		O

In onderwijsperiode 2 zijn ook toetsen gescreend die starten in onderwijsperiode 1 en eindigen in onderwijsperiode 2. Verschillende toetsen zijn doorgeschoven naar de volgende onderwijsperiode omdat docenten geen tijd hebben stukken aan te leveren of het feedbackgesprek te voeren.

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetsborgingscommissie de conclusie getrokken dat de kwaliteit van de gescreende toetsen over het algemeen voldoende is. Daar waar dit niet het geval is zijn meerdere gesprekken met de cursusbeheerder gevoerd en er zijn meerdere PDCA-cycli gestart. Bij BDK was bij drie toetsen zowel de validiteit als de betrouwbaarheid niet in orde. De PDCA-cyclus is direct gestart. Bij BIM is een cursus met negen toetsen gescreend. Bij de gehele cursus is vastgesteld dat de PDCA-cyclus direct moet worden gestart vanwege de complexiteit.

Onderwijsperiode 3	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	CA
Geselecteerde toetsen	8	7	0	9	1	2	0
Beoordeelde toetsen	0	0	0	0	0	2	0
Volledig in orde							
Constructive alignment						O	
Validiteit						O	
Betrouwbaarheid						O	
Bruikbaarheid						O	
Transparantie						O	

In onderwijsperiode 3 zijn ook toetsen gescreend die starten in onderwijsperiode 2 en eindigen in onderwijsperiode 2. Verschillende toetsen zijn doorgeschoven naar de volgende onderwijsperiode omdat docenten geen tijd hebben stukken aan te leveren of het feedbackgesprek te voeren. Daarnaast stond in het tweede semester de beschikbaarheid van TC-leden zwaar onder druk. Dit is opgenomen met de voorzitter van de examencommissie en door haar besproken met de directie. Met het MT is afgesproken dat TC-leden worden gedetacheerd en dit wordt gecommuniceerd met de afdeling Financiën. Voor het afgesproken aantal gedetacheerde uren wordt een TC lid uitgeroosterd.

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetsborgingscommissie de conclusie getrokken dat de kwaliteit van de gescreende toetsen over het algemeen nog niet voldoende is. Daar waar dit het geval is, zijn meerdere gesprekken met de cursusbeheerder gevoerd en is de PDCA-cyclus gestart. Zorgen gaan uit naar de minoren. Evenals in onderwijsperiode 2 worden niet alle opgevraagde toetsen aangeleverd en wat aangeleverd wordt is (nog) niet voldoende, in ieder geval niet om te screenen.

Onderwijsperiode 4	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	CA	Team Minoren
Geselecteerde toetsen	8	4	7	11	8	15	0	9
Beoordeelde toetsen	1	1	1	0	0	6	0	5
Volledig in orde	1	0	1			3		3
Constructive alignment	V	V	V			V en O		V
Validiteit	V	O	V			V en O/V		V/O
Betrouwbaarheid	V	O	V			V en O/V		V
Bruikbaarheid	V	V	V			V en O/V		V/O
Transparantie	V	V	V			V en O		V

In onderwijsperiode 4 zijn diverse toetsen niet gescreend vanwege werkdruk van de cursusbeheerders en TC-leden. De geselecteerde toetsen van de opleidingen F&C en FTA betreffen eindniveau. Dit geldt in mindere mate ook voor AC en BIM. De screening van deze toetsen is doorgeschoven naar OPI van 2022-2023. Bij Team Minoren zijn vier toetsen gescreend waarvan de screening in OPI 2022-2023 wordt afgerond.

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetsborgingscommissie de conclusie getrokken dat in de meeste gevallen voldaan wordt aan de aspecten van toetskwaliteit. Er worden meerdere toetsen opgenomen in de PDCA-cyclus. De gesprekken met de cursusbeheerders zijn opbouwend van aard en verbeteringen worden doorgevoerd.

Reflectie

Periode 1 tot en met 4	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	CA	Minoren	Totalen
Geselecteerde toetsen	21	24	27	35	21	29	6	9	172
Beoordeelde toetsen	6	10	10	8	3	17	6	5	65
Screening doorgeschoven naar 2022-2023	5	3	10	20	8	2	0	4	52

TC FinMan heeft het studiejaar 2021-2022 gewerkt met te weinig leden waardoor er minder is gescreend dan gepland. De problematiek van de bemensing is opgenomen met directie en MT. Daarnaast is er minder gescreend omdat opleidingen binnen met name de financiële opleidingen in semester 2 te maken kregen met het vertrek van vele collega's. Dit had ook een duidelijk effect op het aantal te screenen toetsen.

Ondanks bovengenoemde factoren hebben de TC-leden met veel enthousiasme de werkzaamheden uitgevoerd. We hebben geconstateerd dat we door ons enthousiasme TC

FinMan goed op de kaart hebben gezet. Communicatie met de opleidingen verloopt goed, cursusbeheerders pakken de adviezen vanuit de toetsborgingscommissie voortvarend op en geven blijk van kennis van toetskwaliteit en passen de toetscyclus zoals geleerd tijdens het BKE-traject steeds vaker toe. We kijken met een tevreden gevoel en trots terug op 2021-2022. En we kijken met vertrouwen uit naar de samenvoeging met TC Commerce.

Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie

De toetsborgingscommissie stelt een overzicht op per opleiding van de gescreende toetsen. Hierbij werkt de toetsborgingscommissie conform het afgegeven mandaat. De feitelijke bevindingen zijn terug te vinden in kwartaalrapportages, waarin ook totaaloverzichten zijn opgenomen (zie ook 3.3). De bespreking van de kwartaalrapportages tussen de voorzitter van de toetsborgingscommissie met de examencommissie draagt eraan bij dat de examencommissie een goed inhoudelijk beeld heeft van de activiteiten van de toetsborgingscommissie. Ook de screeningsinstrumenten zijn in goed overleg voorgelegd, vastgesteld en geëvalueerd.

De screenings kunnen worden opgedeeld per opleiding op constructive alignment, validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en transparantie. Per kwartaal heeft de toetsborgingscommissie gerapporteerd aan de examencommissie en aan het management van de opleidingen. Terugkoppeling vindt tevens plaats naar de cursusbeheerder met het oog op de toetskwaliteit.

De screenings kunnen worden opgedeeld per opleiding op constructive alignment, validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en transparantie. Per kwartaal hebben de toetsborgingscommissies gerapporteerd aan de examencommissie en aan het management van de opleidingen. Vanuit deze rapportages zijn acties ondernomen door het management, indien noodzakelijk (zie hiervoor 3.5). Terugkoppeling vindt tevens plaats naar de cursusbeheerder met het oog op de toetskwaliteit.

De in het vorige verslag jaar gedane aanbevelingen aan de toetsborgingscommissie over onder andere het evalueren van het vernieuwde screeningsformulier en het vroegtijdig informeren van onderwijsmanagers over de planning van de toetsborgingscommissie zijn opgevolgd. Voor het studiejaar 2022-2023 heeft de examencommissie de volgende aanbevelingen gedaan:

- Besteed veel aandacht aan de harmonisatie van werkprocessen en teamsamenwerking in de nieuwe, samengevoegde (FinMan en Com) toetsborgingscommissie;
- Stel een planning op die met het oog op het voorgaande en de beschikbare bezetting haalbaar is.

Het oordeel van de examencommissie ten aanzien van de toetskwaliteit en de borging op toetsing is voldoende. De examencommissie geeft het oordeel **voldoet** voor de werkwijze van de toetsborgingscommissies en voor de kennis en kunde van haar leden. De examencommissie hanteert hierbij het oordeel analoog aan de werkwijze van visitatiecommissies ten aanzien van het borgen op toetsen (standaard 3). De examencommissie is in staat om de borgende taak op toetsing te kunnen uitvoeren krachtens het mandaat van de examencommissie.

Uitgebrachte adviezen en opvolging

Vanuit de screenings gedaan in 2021-2022 zijn per onderwijsperiode actiepunten opgenomen en besproken met de voorzitter van de examencommissie en de desbetreffende onderwijsmanagers.

Actiepunten waren:

Actiepunt	Resultaat
Verbeteren aanlevering toetsen	Alle onderwijsmanagers hebben dit opgepakt en communiceren direct met betrokken collega's. Aanlevering toetsen is verbeterd.
Screenen toetsen keuzevakken verbeteren	Is bekend bij directie/MT. Wordt bekeken hoe dit centraal te beleggen binnen HRBS cf minoren.
Scholingsactiviteiten in het kader van toetsing	Onderwijsmanagers vragen SKE'ers en/of O&K medewerkers de opleidingen hierin bij te staan. Bij drie opleidingen is dit al in gang gezet.
Previewcommissies	BDK heeft in 2021-2022 een previewcommissie. HRM start hiermee in 2022-2023. BIM zet ook stappen hierin, als ook AC.
Harmonisatie processen FinMan en Commerce	Samenvoeging is een feit in september 2022. EC monitort middels reguliere overleggen met voorzitters TC's.

Trends en/of aandachtspunten

Trends en aandachtspunten die uit de kwartaalrapportages naar voren zijn gekomen, zijn over de jaren heen tamelijk constant. Voor de navolgende aandachtspunten en trends geldt dat deze in samenspraak en goede harmonie tussen examencommissie, toetsborgingscommissie, managementteam en andere stakeholders worden (op)gevolgd.

De aanlevering van stukken is in de ene onderwijsperiode beter dan in de andere. Dit wordt veroorzaakt door piekbelastingen bij docenten (werkdruk). Collega's geven wel eerlijk aan wanneer iets later ingeleverd gaat worden. Het maken van een toetsanalyse is nog altijd een punt van aandacht, omdat nog niet alle collega's het voordeel hiervan zien.

Aandacht is gevraagd en blijft gevraagd worden voor de toenemende werkdruk. Er zal nog meer gelet worden op de uniciteit van de toetsen.

'Highlights' en aandachtspunten over 2021-2022 zijn:

- Controleren en adviseren met betrekking tot toetskwaliteit in het algemeen en programmatisch toetsen en formatief evalueren in het bijzonder;
- Jaarlijkse screening toetsen op eindniveau;
- Verdere verbeteringslag gemaakt op het gebruik van de kwantitatieve analyse van toetsresultaten door de docenten;
- Ontwikkeling screeningsformulier op basis van toetscyclus Lia Bijkerk;
- Aandacht voor uniciteit van toetsen;

- (Door)ontwikkelen PDCA-cyclus. Nagaan wat er wordt gedaan met de aanbevelingen die worden gegeven;
- Ondersteunen van docenten bij het behalen van BKE- of SKE-certificaat;
- Harmoniseren processen TC FinMan en TC Commerce;
- Betrokken zijn bij ontwikkelingen op het gebied van onderwijs innovatie (semester 6 en semester 8);
- Betrokkenheid bij programma Eindsprint.

4.

Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten

Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

De opleidingen hebben in het opleidingsspecifieke deel van de Onderwijs- en Examenregeling (OER/Hogeschoolgids) in de curriculumoverzichten gemarkeerd welke onderwijseenheden op eindniveau getoetst worden. De onderwijseenheden waarbij dit het geval is, vormen tezamen het afstudeerprogramma van de opleiding.

De eindkwalificaties c.q. de te realiseren leerresultaten in het afstudeerprogramma worden als volgt bepaald per opleiding:

Accountancy	De competenties worden geformuleerd door het landelijk AC-Scholenoverleg. De CEA-eindtermen Accountancy zijn tevens geformuleerd voor deze opleiding.
Bedrijfskunde	De beoogde leerresultaten zijn geformuleerd door het Landelijk Opleidingsoverleg Bedrijfskunde (LOOBK).
Business IT & Management	De kerncompetenties zijn gerelateerd aan de HEO-standaard en het e-Competence Framework op EQF-niveau 6.
Finance & Control	De competenties zijn geformuleerd door het landelijk overleg Finance & Control (LOOFC).
Finance, Tax and Advice	De competenties zijn geformuleerd door het LOFTA (landelijk overleg). Voor uitlopende opleidingen FRE en FSM zijn de competenties geformuleerd door de landelijke overleggen LOFRE respectievelijk LOOFSM.
Human Resource Management	De competenties zijn vastgelegd in het landelijk opleidingsprofiel HRM conform de formulering van het Landelijk Opleidingsoverleg HRM.
Career Academy	De eindkwalificaties of de te realiseren leerresultaten zijn gelijk aan de hierboven aangegeven kwalificaties voor BDK, BIM, F&C en HRM.

Wat zijn de verrichte activiteiten van de examencommissie?

- Controle op behaalde studiepunten (240/120) vastgesteld in de examenraadsvergadering.
- Mandateren van de toetsborgingscommissie die kwaliteitsborging in haar takenpakket heeft. Toetsen op eindniveau worden door de toetsborgingscommissie gescreend en opgenomen in de kwartaalrapportages. De examencommissie blijft eindverantwoordelijk en verwoord haar bevindingen aangaande de kwaliteit van toetsen op eindniveau in dit jaarverslag; zie ook hoofdstuk 3.
- Het jaarlijks vaststellen van de rapportages van afstudeercommissies per opleiding conform het Protocol van Andriessen. De uitkomsten en bevindingen per opleiding zijn terug te vinden in dit hoofdstuk.

Protocol van Andriessen

Eindkwalificaties

1. Weerspiegelen de eindkwalificaties van de opleiding zowel de eisen vanuit het werkveld als de eisen aan het hbo-niveau?
2. Heeft de opleiding het vereiste niveau voor onderzoekend vermogen beschreven in de eindkwalificaties?
3. Toetst de opleiding alle eindkwalificaties in het afstudeerprogramma en, indien het meerdere afstudeeronderdelen betreft, is het duidelijk waar wat wordt getoetst?

Beroepsopdrachten

4. Zijn de beroepsopdrachten die studenten uitvoeren in het afstudeerprogramma geschikt voor het aantonen van de te verwerken eindkwalificaties?
5. Bewaakt de opleiding dat de complexiteit van de beroepsopdrachten voor alle studenten dezelfde is en dat er een vergelijkbare mate van zelfstandigheid van hen verwacht wordt bij de uitvoering hiervan?

Beoordeling

6. Waarborgt de opleiding dat elke examinerator bekwaam is om een onderbouwd oordeel van de prestaties van studenten tot stand te brengen?
7. Bieden de gehanteerde beoordelingsmodellen voldoende garantie op een valide, betrouwbare en transparante beoordeling en zijn ze tegelijkertijd werkbaar voor de examinatoren?
8. Borgt de opleiding een gemeenschappelijke interpretatie van de beoordelingsmodellen door de examinatoren?
9. Is de beoordelingsprocedure voor alle betrokkenen transparant en werkbaar en bevordert deze een zo betrouwbaar mogelijke beoordeling?

Randvoorwaarden

10. Zorgt de opleiding ervoor dat het afstudeerprogramma door alle betrokken binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden uitgevoerd kan worden?

Verantwoording en ontwikkeling kwaliteit

11. Geeft de opleiding invulling aan het 'vreemde ogen'- principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen?
12. Overlegt de opleiding bij een visitatie bewijzen die samen een transparant en representatief beeld geven van het afstudeerprogramma en het gerealiseerde eindniveau van studenten?

Bron: Andriessen, D. (2014). Beoordelen is Mensenwerk

Verrichte activiteiten van de examencommissie (vervolg):

- Adviesgevenaandedirectiemetbehulpvande curriculumcommissies. De examencommissie vraagt aan de curriculumcommissies per opleiding om de curriculumscan in te vullen. Ook hier worden de eindkwalificaties aangegeven, zoals geformuleerd in de Onderwijs- en Examenregeling. De ingevulde scans met een oordeel van de examencommissie worden in januari verstuurd. De oordelen ten aanzien van de curriculumscans zijn in paragraaf 4.2 in een tabel samengevat.
- Door het aanwijzen van examinatoren eindniveau en assessoren eindniveau conform de daartoe vastgestelde criteria.
- Door het steekproefsgewijs screenen van afstudeerprogramma's per individuele student conform een daartoe opgesteld screeningsformulier.
- Door het steekproefsgewijs screenen van portfolio's van de Career Academy en van het project Eindsprint³. Voor het project Eindsprint zijn vier screenings uitgevoerd (2 x FTA en 2 x F&C). De screenings leverden op dat de kwaliteit van de afstudeerwerken in voldoende mate kon worden geborgd.

Onderbouwing oordeel per opleiding

De onderbouwing van het oordeel naar de gerealiseerde leerresultaten van de opleidingen valt uiteen in drie onderdelen:

1. Curriculumscans, zijnde een beoordeling van de curricula, inclusief toetsbeleid en – programma
2. Eigen screenings van individuele eindwerken van studenten door de examencommissie
3. Samenvattingen van de rapportages van de afstudeercommissies per opleiding

Deze drie onderdelen worden hierna besproken.

Onderdeel 1 - Curriculumscans

In de volgende tabel zijn de oordelen van de curriculumscans voor de curricula van het studiejaar 2022-2023 samengevat.

	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM
Toetsbeleid instituut						
1. Is er toetsbeleid binnen het instituut?	G	V	G	V	G	G
2. Is er een visie op toetsen en beoordelen?	G	V	G	V	G	G
3. Wat zijn de uitgangspunten?	G	V	G	V	G	G
4. Wat is de rol van docenten en studenten?	G	G	G	V	G	G

³ Het HRBS-project Eindsprint is erop gericht om langer studerende studenten te begeleiden bij het afstuderen. Als afstudeerwerk stellen zij een portfolio op dat wordt beoordeeld volgens het gebruikelijke afstudeerbeoordelingsformulier van de opleiding.

5. Wat is de rol van het werkveld?	G	V	V	V	G	G
Toetsbeleid opleiding						
1. Is er toetsbeleid vanuit de opleiding?	-	V	V	G	G	G
2. Is er een visie op toetsen en beoordelen?	-	G	G	G	G	G
3. Wat zijn de uitgangspunten?	G	V	G	G	G	G
4. Wat is de rol van docenten en studenten?	G	V	G	G	G	G
5. Wat is de rol van het werkveld?	G	G	V	G	G	G
Toetsprogramma						
1. Is er een overzicht van toetsen met de daarbij behorende eindkwalificaties? (dekkingsmatrix)	G	V	G	V	G	G
2. Is het duidelijk hoe het curriculum is opgebouwd met de daarbij behorende toetsvormen?	-	G	V	V	G	G
3. Hoe is de relatie aan te tonen met het opleidingsprofiel van de opleiding?	G	G	V	G	G	V
4. Is aangegeven welke toetsen summatief en welke toetsen formatief zijn?	-	G	G	V	G	V
5. Is er een selectie van toetsvormen met de onderbouwing?	G	G	G	G	G	G
6. Zijn de fasen van de opleiding duidelijk aangegeven met de daarbij behorende eindkwalificaties?	G	G	G	G	G	G
7. Is de toetsvorm per toets duidelijk aangegeven?	G	G	V	G	G	V
Beoordeling						
1. Zijn er normen en criteria vastgelegd?	-	V	G	G	G	G
2. Zijn er beoordelingsformats en toetsmatrijzen?	G	V	G	G	G	G
3. Is de wijze van feedback geven vastgelegd?	G	V	G	G	G	G
Onderwijsprogramma						
1. Sluit het onderwijsprogramma aan op het toetsprogramma qua onderwerp en beheersingsniveau?	G	-	V	G	G	G
2. Is de studielast weergegeven en onderbouwd per collegejaar en per cursus?	G	G	G	G	G	G

G = goed / V = voldoende / O = onvoldoende / - = geen oordeel mogelijk

Onderdeel 2 – Screenings eindwerken door examencommissie

Alle leden van de examencommissie, inclusief het externe lid, hebben een aantal afstudeerwerken of afstudeerportfolio's van de opleidingen AC, BDK, BIM, F&C, HRM en FTA en de beoordeling daarvan bekeken.

Tot vorig jaar lag bij de meeste opleidingen de focus in het afstudeerprogramma op de afstudeeropdracht, ook wel de eindschrijving genoemd. De trend is onmiskenbaar dat opleidingen steeds meer toe werken naar een afstudeerprogramma waarin de schrijving zeker nog een rol kan spelen maar waarbij ook andere cursussen en toetsvormen gebruikt worden om de eindkwalificaties aan te tonen.

Het gevolg hiervan is dat het meetinstrument om van studenten het individuele afstudeerprogramma te screenen niet meer voldeed. Om die reden is een nieuw meetinstrument ontwikkeld dat recht doet aan deze nieuwe ontwikkeling. Het afgelopen studiejaar is dit instrument voor alle opleidingen van de kamer Finance & Management van de examencommissie gebruikt. Een blanco exemplaar van het formulier dat voor de screening wordt gebruikt, is verderop in deze paragraaf, na bespreking van de bevindingen per opleiding, ingevoegd.

Alle leden van de examencommissie inclusief het externe lid zijn ingezet om per opleiding van ongeveer 10 studenten de beoordeling van het individuele afstudeerprogramma te screenen. Dit betekent dat dit met 6 opleidingen voor 60 studenten is gebeurd. De keuze van de studenten is zoveel mogelijk willekeurig waarbij wel rekening gehouden is met het feit dat uit de maanden waarin de meeste afstudeerzittingen plaatsvinden ook de meeste studenten «getrokken» worden. Daarnaast wordt er rekening gehouden met een spreiding over de betrokken examinatoren en een spreiding in de verstrekte cijfers.

Voordat hieronder gekeken wordt naar een oordeel per opleiding, kan in zijn algemeenheid gesteld worden dat de examencommissie tevreden is over de kwaliteit van de beoordelingen. Examinatoren maken goed gebruik van de beoordelingsformulieren, de beoordeling komt op een heldere en transparante wijze tot stand. Hoewel de meeste examinatoren de beoordeling ook uitvoerig onderbouwen, is hier nog wel ruimte voor verbetering. Het is belangrijk voor een student om te weten wat hij had moeten doen om een hogere score te verkrijgen. Het belangrijkste verbeterpunt is de zorgvuldige administratieve verwerking in Praktijklink waar alle documenten worden opgeslagen. Voor details wordt hier verwezen naar de bevindingen per opleiding.

Hieronder treft u meer gedetailleerd een overzicht aan van de bevindingen per opleiding.

AC - Accountancy

Over het algemeen is het beeld bij deze opleiding positief. In een enkel geval ontbreekt in Praktijklink een formulier. Dit betrof het formulier van de bedrijfsbegeleider. Hoewel deze slechts een adviserende rol heeft, ziet de examencommissie het wel als een verbeterpunt dat alle relevante documenten in Praktijklink te raadplegen moeten zijn. In een paar gevallen ontbrak op het beoordelingsformulier ook de handtekening van een examiner. Dit is uiteraard ongewenst. In alle gevallen bleek overigens de examiner het formulier wel zelf geüpload te hebben, zodat de authenticiteit van de beoordeling gewaarborgd is. De beoordelingsformulieren worden goed

ingevuld, in een enkel geval kan bij het invullen van de rubrics nog iets gedetailleerder te werk worden gegaan.

BDK – Bedrijfskunde

De opleiding heeft een nieuw curriculum, waardoor het afstudeerprogramma is gewijzigd. De examencommissie heeft in haar screening de focus gelegd op dit nieuwe afstudeerprogramma. Er zijn acht afstudeerwerken in de screening van de examencommissie meegenomen.

Naar aanleiding van de screeningsresultaten concludeert de examencommissie dat het eindniveau in voldoende mate geborgd kan worden, zij het met enkele kanttekeningen die hierna worden toegelicht.

Op het beoordelingsformulier wordt een koppeling gemaakt naar de leeruitkomsten en wordt gebruik gemaakt van een rubric met drie hoofdonderdelen, waarbinnen een of meerdere te beoordelen aspecten kunnen worden gekwalificeerd als excellent, goed, voldoende of onvoldoende. In de beoordelingsformulieren wordt soms niet aangegeven hoe de student per aspect is beoordeeld volgens de rubric. Wat wel altijd aanwezig is, is een onderbouwing van het oordeel per hoofdonderdeel. In enkele gevallen was deze onderbouwing vooral beschrijvend van aard en legde deze minder de relatie met de beoordelingsrubric.

De examencommissie heeft de indruk dat er wordt voldaan aan het vier-ogen principe, maar dit kan niet altijd geverifieerd worden. De beoordelingsformulieren zijn sporadisch voorzien van een handtekening van beide examinatoren. Hier wordt op het formulier ook niet naar gevraagd. De namen van beide examinatoren zijn wel altijd vermeld.

Het is voldoende duidelijk dat de examinatoren eerst zelfstandig tot een oordeel zijn gekomen en pas na discussie/kalibratie een definitieve beoordeling per onderdeel hebben bepaald. De separate voorbereidingsformulieren van de individuele examinatoren zijn door de opleiding gearcheeerd in de Teamsomgeving van de opleiding; in Praktijklink zijn de gezamenlijk ingevulde definitieve beoordelingsformulieren te raadplegen.

De opleiding Bedrijfskunde heeft geen gebruik gemaakt van externe examinatoren.

BIM – Business IT & Management

De examencommissie heeft 9 eindwerken van de opleiding BIM gescreend. De probleemformulering, doelstelling, hoofdvraag en deelvragen van de gescreende afstudeerwerken zijn passend bij de opleiding en relevant voor de opdrachtgever/werkveld.

De examencommissie constateert een correcte administratieve afwikkeling van het beoordelingsproces van de individuele student in Praktijklink. De beoordelingsformulieren zijn echter over het algemeen niet ondertekend door de betrokken examinatoren. Doordat de eerste examinerator degene is die de documenten heeft geüpload, valt met voldoende zekerheid vast te stellen dat de beoordeling afkomstig is van deze examinerator.

De beoordelingsformulieren kennen rubrics, echter er zou meer en concretere feedback gegeven mogen worden bij toelichting/opmerkingen. De onderbouwing verschaft de student inzicht in hoe hij/zij/hen een vergelijkbare opdracht in de toekomst beter zou kunnen aanpakken. Er is op de formulieren niet expliciet gemaakt welke cijfers gelijk staan aan «zeer goed», «voldoende» en «onvoldoende». Dit blijkt indirect uit een ander Excel document. Verder is er geen zichtbare koppeling tussen de beoordelingscriteria (in bijlage 1 t/m 3 van de cursusbeschrijving) en de kerncompetenties en eventueel daarvan afgeleide toetsdoelen van de opleiding. De criteria in de rubric zijn niet duidelijk gelinkt aan de leeruitkomsten/competenties van BIM.

F&C – Finance & Control

Deze opleiding maakt gebruik van een zeer gedegen uitgebreid beoordelingsformulier. De examencommissie waardeert dit uiteraard maar in enkele gevallen schiet het formulier zijn doel voorbij als voor sommige examinatoren de detaillering van het formulier kennelijk te ver is doorgevoerd en niet alle rubrics worden ingevuld. Veel examinatoren vullen het formulier overigens wel goed in waardoor voor de student een waardevol document ontstaat waarmee op transparante wijze zijn prestatie inzichtelijk wordt. Net als bij de opleiding Accountancy ontbreekt hier ook in een enkel geval een formulier van een begeleider of is een formulier niet ondertekend. In alle gevallen is – doordat in Praktijklink te zien is wie een formulier heeft geüpload – altijd geborgd dat een beoordeling van de examinator stamt.

FTA – Finance Tax & Advice

Bij de opleiding FTA wordt gebruikgemaakt van heldere en transparante formulieren, die over het algemeen prima worden ingevuld. Ook hier zien we in een enkel geval dat een formulier niet op de juiste wijze is geüpload of dat een formulier ontbreekt, maar in grote lijnen zijn de beoordelingen compleet, overzichtelijk en duidelijk.

HRM – Human Resource Management

De examencommissie heeft 13 eindwerken van de opleiding HRM gescreend, waarvan acht studenten door twee examencommissieleden separaat zijn beoordeeld. Een aantal studenten zijn dubbel gescreend om te verifiëren of de toepassing van het screeningsformulier door de examencommissie op een eenduidige wijze plaatsvindt (kalibratie van de screening).

De examencommissie constateert een correcte administratieve afwikkeling van het beoordelingsproces van de individuele student in Praktijklink. De probleemformulering, doelstelling, hoofdvraag en deelvragen van de gescreende afstudeeronderzoeken zijn passend bij de opleiding en relevant voor de opdrachtgever/werkveld.

De opleiding maakt gebruik van een beoordelingsformulier met daarop separate kolommen voor de beoordeling door de beide examinatoren. Deze resulteren na kalibratie in een eindoordeel per beoordelingscriterium. De kalibratie wordt waar relevant toegelicht in een bijlage bij het formulier. Op deze wijze is de beoordeling voor de student een transparant proces. In een paar gevallen ontbrak op het beoordelingsformulier een toetsdatum, naam van (tweede) examinator en/of een handtekening. De examencommissie is positief over de inzet van externe examinatoren binnen het beoordelingsproces.

Het aantal competenties dat op een betrouwbare wijze in het eindgesprek beoordeeld dient te worden lijkt aan de hoge kant. Verder heeft de examencommissie bij een aantal eindwerken geconstateerd dat de berekening van het eindcijfer niet correct is. Op het beoordelingsformulier (HR Interventie) zijn 13 onderdelen opgenomen, terwijl de instructie is om het opgetelde resultaat door 14 te delen (in plaats van 13) om het eindcijfer te bepalen. Daarnaast is het onduidelijk hoe de kerncompetenties van het LOO HRM 4 en 5 getoetst worden binnen het afstudeertraject. De vertaling van de competenties (eindkwalificaties) via toetsdoelen naar het beoordelingsformulier kan op onderdelen beter inzichtelijk worden gemaakt.

Screeningsformulier HRBS eindniveau/afstudeerprogramma

	Naam student
	Studentnummer
	Opleiding (en eventueel community)
	Examenprogramma Osiris
	Cursuscode(s) → zie tab Afstudeerprogramma
	Datum afname toets(en)
	Leeruitkomsten/competenties
	Examinatoren/assessoren
	Eindcijfer/-resultaat
	Datum screening examencommissie

Algemene invulinstructie

- o Als de cursus meerdere toetsen heeft, dan mogen de criteria holistisch worden beoordeeld. Bij opmerkelijkheden waar mogelijk wel ingaan op specifieke toets(en)
- o Bij het oordeel 'twijfel' eerst navragen bij c.q. bespreken met collega en daarna indien mogelijk bijstellen naar 'Ja' of 'Nee'.
- o Bij het oordeel 'Nee' of 'Twijfel' graag een toelichting geven in het veld 'Uitleg'.

		Aankruisen (X)			
A: Criteria dossiervorming		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
1	Is (zijn) de specifieke toets(en) door de toetsborgingscommissie meegenomen in de jaarlijkse screening van het afstudeerprogramma?				
<i>Zie de tabs Screenings TC en Toelichting screenings TC.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
2	Zijn alle documenten aanwezig of op te vragen?				
<i>Denk hierbij aan toets(en), (beroeps)producten, (afstudeer)handleiding(en), toetsmatrijs(zen), afnameprotocol, geluids- en/of beeldopname en beoordelingsformulieren. Indien gebruik gemaakt wordt van PraktijkLink of een vergelijkbaar programma, check of het volledig en juist is (in)gevuld.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
3	Hebben alle betrokkenen vanuit hun rol getekend?				
<i>Dit is alleen nodig bij toetsen in het afstudeerprogramma waarbij dat verwacht mag worden, zoals afstudeeropdrachten, portfolio's. Niet per se bij tentamens op eindniveau. Check met name of alle handtekeningen en/of parafen terug te vinden zijn op de beoordelingsformulieren; e.e.a. conform het afnameprotocol en/of (afstudeer)handleiding.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
4	Klopt de berekening van het eindcijfer volgens de in het afnameprotocol c.q. de (afstudeer)handleiding vastgestelde regels?				
		Voldoende		Onvoldoende	
Totaaloordeel A (alle criteria 'Ja': score voldoende)					<i>A1 mag een 'nee' zijn, mits goed uitgelegd en telt dan niet mee in het totaaloordeel A.</i>

		Aankruisen (X)			
B: Criteria toetskwaliteit		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
1	Is er sprake van de driehoek van <i>constructive alignment</i> in het toetsprogramma?				
<i>Ga hierbij na of de toetsvorm, de samenhang tussen de toetsen in het afstudeerprogramma c.q. toetsen op eindniveau, het daarbij aangeboden onderwijs en de onderwijsvisie/didactisch concept met elkaar samenhangen.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
2	Komen de verschillende onderwerpen/toetsbare criteria terug in de toets(en)?				
<i>Het gaat hierbij om 'inhoudsvaliditeit'. Bijvoorbeeld: reflecteren kan een toetsbare prestatie zijn. Ga na of er daadwerkelijk wordt gereflecteerd in o.a. een verslag of presentatie.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
3	Is er sprake van een duidelijke verwijzing bij de beoordeling naar leer- en toetsdoelen?				
<i>Hierbij gaat het om 'begripsvaliditeit'. Bijvoorbeeld: zijn er beoordelingscriteria beschreven waaraan een reflectie moet voldoen?</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
4	Is uit de beoordeling van de toets(en) te constateren dat het afnameprotocol c.q. (afstudeer)handleiding is gevolgd?				
<i>Twee aspecten van toetskwaliteit staan hierbij centraal: betrouwbaarheid en bruikbaarheid.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
5	Is vast te stellen dat het vier-ogenprincipe is gevolgd bij de beoordeling?				
<i>Het gaat hierbij om de vaststelling of sprake is van zowel interne als externe validering in het kader van betrouwbaarheid.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
6	Is de complexiteit van de toets(en) voor de student gelijk en wordt een vergelijkbare mate van zelfstandigheid van de student verwacht?				
<i>In het kader van betrouwbaarheid dient gekeken te worden of de toetsing op eindniveau (afstudeerprogramma) onafhankelijk is ten opzichte van verschillende cohorten en van specifieke individuele trajecten. Denk hierbij aan studenten die studieovertraging hebben opgelopen en/of er is sprake van vervangende toetsen.</i>					
		Ja	Twijfel	Nee	Uitleg
7	Bieden de ingevulde beoordelingsmodellen voldoende garantie op een transparante beoordeling?				
<i>Check of het voor de student duidelijk is op welke wijze het eindcijfer tot stand is gekomen en of het ook beargumenteerd wordt. Ook de omvang van de toets(en) speelt hierbij een rol (bruikbaarheid).</i>					

	Voldoende	Onvoldoende	
Totaaloordeel B (alle criteria 'Ja': score voldoende)			<i>B5 mag een 'nee' zijn voor wat betreft externe validering, mits goed uitgelegd en telt dan niet mee in het totaaloordeel B.</i>

	Voldoende	Onvoldoende	
CONCLUSIE De examencommissie geeft het eindoordeel:			<i>Het eindoordeel is voldoende als oordeel A en B voldoende zijn. Als oordeel A en/of B onvoldoende is, dan is het eindoordeel onvoldoende.</i>

Samenvatting
<i>Geef hieronder s.v.p. een korte samenvatting van de bevindingen. Dit ten behoeve van de rapportage die gemaakt wordt over alle screenings.</i>

Onderdeel 3 – Samenvatting rapportages afstudeercommissies

De afstudeercommissies hebben op basis van het protocol van Andriessen een zelfevaluatie rapport opgesteld. Hierna treft u een samenvatting van de borging van eindkwalificaties per opleiding.

AC - Accountancy

Om te borgen dat de eindkwalificaties qua inhoud en oriëntatie worden gedekt en aan het eindniveau voldoen, heeft de opleiding AC de verschillende landelijk geldende documenten en uitgangpunten aan elkaar gekoppeld. Dit levert een kwalificatiedekkingsmatrix op die een inhoudelijk totaalbeeld geeft van de eindkwalificaties.

Vanuit de landelijke eindkwalificaties is er een koppeling gemaakt met de CEA-eindtermen. Van elke CEA-eindterm is vervolgens vastgesteld aan welke beroepstaken deze bijdraagt. Alle CEA-eindtermen zijn daarmee gekoppeld aan één of meer van de beroepstaken uit het landelijke profiel.

De borging van alle eindkwalificaties vindt als volgt plaats:

- 1 Twee keer per jaar is er overleg tussen werkveld en curriculumcommissie in de beroepenveld-commissie AC. De commissie geeft (tweemaal) per jaar een oordeel over de relevantie van het onderwijs. Zij is door haar samenstelling een goede afspiegeling van het werkveld in de regio, met een evenwichtige verdeling over zowel RA- als AA-expertise.
- 2 Eens in de twee jaar is er een werkveldonderzoek, waarbij aan werkgevers wordt gevraagd een oordeel te geven over de bij hen werkende alumni van de opleiding.
- 3 Eens in de twee jaar wordt aan de alumni van de opleiding gevraagd of de opleiding past bij de werkzaamheden die de alumnus op hbo-niveau verricht.
- 4 Structureel krijgt de opleiding van bedrijfsbegeleiders van stagiairs en afstudeerders feedback over het niveau van laatstgenoemden en van de studenten over het niveau en relevantie van de stage- en afstudeerplek. Tevens vindt apart werkveldonderzoek plaats.

Het onderzoekend vermogen wordt getoetst aan de hand van de het gedragskenmerk 'onderzoekend en ondernemend' bij het afstudeertraject. De beoordelingsaspecten zijn opgenomen in het beoordelingsformulier.

In het toetsplan heeft de opleiding verantwoord welke eindkwalificaties op welke momenten in de opleiding met behulp van welke toetsvormen worden beoordeeld. Dit plan valt onder de verantwoordelijkheid van de curriculumcommissie en de onderwijsmanager.

BDK - Bedrijfskunde⁴

Voor het tweede jaar is in het afstudeertraject gewerkt met leeruitkomsten die opgesteld zijn aan de hand van het vernieuwde opleidingsprofiel BDK. Dit opleidingsprofiel is opgesteld op basis van ontwikkelingen in de Rotterdamse regio, uitdagingen waar het MKB voor staat en de basisrollen: ontwerper en veranderaar, zoals die genoemd worden in het landelijk opleidingsprofiel (2018). Het profiel is voorgelegd aan docenten, beroepenveldcommissie, examencommissie en

4 Van de afstudeercommissie Bedrijfskunde was ten tijde van het schrijven van het jaarverslag nog geen zelfevaluatie ontvangen. De tekst in dit onderdeel is gebaseerd op het jaarverslag van 2020-2021 en geverifieerd en aangevuld in een gesprek met de voorzitter van de afstudeercommissie BDK.

opleidingscommissie.

Bij de visie op onderzoekend vermogen staat praktijkgericht onderzoek centraal. De student moet een bedrijfskundige gereedschapskist kunnen hanteren om in samenspraak met betrokken stakeholders tot haalbare en acceptabele oplossingen te komen. In de gereedschapskist zitten naast kennis van bedrijfskundige modellen en theorieën ook de volgende gedragsaspecten: onderzoekend handelen, leiderschap, vernieuwend zijn, samenwerken en leren.

Om alle examinatoren die betrokken waren bij het nieuwe afstudeertraject goed voor te bereiden op het afnemen van assessment, zijn meerdere assessorentrainingen georganiseerd. Het afstudeertraject is tevens geëvalueerd met studenten.

BIM – Business IT & Management

Om te borgen dat de eindkwalificaties qua inhoud en oriëntatie worden gedekt en aan het eindniveau wordt voldaan, heeft de opleiding BIM de verschillende landelijk documenten en uitgangpunten aan elkaar gekoppeld. Dit levert een kwalificatiedekkingsmatrix op, een inhoudelijk totaalplaatje van de eindkwalificaties. Zie hiervoor de toetsplannen van BIM.

De borging van alle eindkwalificaties vindt als volgt plaats:

- 1 Twee keer per jaar is er overleg tussen werkveld en curriculumcommissie in de beroepenveld-commissie BIM. De beroepenveldcommissie geeft (tweemaal) per jaar een oordeel over de relevantie van het onderwijs. Zij is door haar samenstelling een goede afspiegeling van het werkveld in de regio.
- 2 Structureel krijgt de opleiding van bedrijfsbegeleiders van stagiairs en afstudeerders feedback over het niveau van laatstgenoemden en van de studenten over het niveau en relevantie van de stage- en afstudeerplek.
- 3 Collega's van Inholland (Diemen en Alkmaar) en Avans (Breda) zijn betrokken in de evaluatie en het mede-beoordelen van het afstuderen.

Het onderzoekend vermogen wordt getoetst aan de hand van kerncompetentie 9 in het afstudeertraject. De beoordelingsaspecten zijn opgenomen in het beoordelingsformulier, dat onderbouwd is met een gedetailleerde rubric. Het afstudeertraject is het eindpunt van de onderzoeksleerlijn.

Alle kerncompetenties zijn het afgelopen jaar in het afstudeersemester getoetst.

F&C – Finance & Control

De eindkwalificaties van de opleiding zijn geformuleerd in het landelijke competentieprofiel. Dit profiel bestaat uit 7 + 3 competenties. Het curriculum is hierop gebaseerd. De cursussen in het curriculum hebben een verschillend niveau dat wordt aangegeven met de taxonomie van Miller. De curriculumcommissie heeft eindkwalificerende cursussen aangewezen, gerelateerd aan de Dublin Descriptoren op Bachelorniveau. Het toetsplan geeft een overzicht van de aansluiting van de cursussen, de opleidingscompetenties, de Dublin Descriptoren en de hbo-standaard uit Kwaliteit als Opdracht. Het geheel van deze cursussen (waaronder ook de cursus "Afstuderen") vormt feitelijk het afstudeerprogramma. Het gehele afstudeerprogramma bevat momenteel alle cursussen die een beroepsproduct uit het Landelijke Opleidingsprofiel F&C als toets bevatten. Het voordeel hiervan is dat alle inhoudelijke competenties zo gedekt zijn. Het nadeel is dat het

veel cursussen zijn, die over verschillende studiejaar zijn verspreid. Dit komt omdat Finance & Control een brede opleiding is en de landelijke competenties dus ook een brede verzameling inhoudelijke taken en rollen bevatten. Deze zijn onmogelijk in 1 betekenisvol afstudeeronderzoek voor een opdrachtgever te combineren. Daarom wordt de breedte van de competenties in een reeks cursussen gedekt, die studenten op niveau "Does" van Miller afsluiten. Daarmee vergewist de opleiding zich ervan dat de studenten daadwerkelijk het benodigde niveau hebben.

Het onderzoekend vermogen wordt getoetst. De hoofdaspecten waarop de student wordt beoordeeld op deze competentie zijn (1) kritische houding en vaardigheden en (2) evidence based aanpakken van cases en/of praktijk-vraagstukken.

In het toetsplan heeft de opleiding verantwoord welke eindkwalificaties op welke momenten in de opleiding met behulp van welke toetsvormen worden beoordeeld. Dit plan valt onder de verantwoordelijkheid van de curriculumcommissie.

F&C is een brede opleiding, waardoor het niet mogelijk is de 7 inhoudelijke competenties in één afstudeeropdracht af te toetsen. Daarom worden de inhoudelijke competenties vóór het feitelijke afstuderen in semester 8 op eindniveau getoetst.

Het afstudeeronderzoek beoordeelt op de inhoudelijke competentie '*Geven van adviezen en verlenen van diensten op financieel-economisch en/of fiscaal terrein aan belanghebbenden*'. Deze competentie wordt beoordeeld aan de hand van de criteria kennis, complexiteit van het vraagstuk en de gekozen oplossing (de parallel met de Dublindescriptoren kennis en inzicht is daarin zichtbaar).

De twee algemene competenties, de zogenaamde inter- en intrapersoonlijk competenties, worden juist wel eindkwalificerend afgetoetst bij het afstuderen. In het beoordelingsformulier zijn deze terug te vinden in de beoordelingsaspecten professioneel vakmanschap, onderzoekend vermogen en verantwoord handelen (de parallel met de Dublin Descriptoren analyseren, communiceren en zelfreflectie is daarin zichtbaar).

FTA - Finance, Tax and Advice

De opleiding FTA heeft twee differentiaties: een gericht op *tax, law and economics* (TLE) en een gericht op *banking and insurance* (BAI).

Voor TLE geldt dat het afstudeertraject de proeve van bekwaamheid is en het geheel van competenties op eindniveau toetst. Dit gebeurt gedurende het laatste semester van de opleiding waarin afstudeerkandidaten in opdracht van een kwalificerende externe partij praktijkgericht fiscaal-juridisch onderzoek verrichten. Gedurende het afstudeertraject worden alle competenties getoetst op het door FTA vastgesteld eindniveau, waarmee de afstudeerder kan aantonen als startbekwame hbo-fiscalist in de praktijk aan de slag te kunnen.

Binnen de onderzoeksleerlijn, waarvan het afstudeertraject het sluitstuk vormt, geven afstudeerkandidaten gestalte aan hun kritische, onderzoekende beroepshouding. Tijdens het afstuderen voeren de studenten een fiscaal-juridisch onderzoek uit welke beoordeeld wordt aan de hand van competentie 5.

Gedurende het afstudeertraject worden alle competenties getoetst op het door FTA vastgesteld eindniveau, waarmee de afstudeerder kan aantonen als startbekwame hbo-fiscalist in de praktijk

aan de slag te kunnen. De toetsing van alle eindkwalificaties en het fiscaal-juridisch praktijkgericht onderzoek vinden plaats in het tweede semester van het vierde studiejaar.

Voor BAI zijn de eindkwalificaties gedefinieerd binnen het Rotterdams opleidings- en competentieprofiel. De onderwerpen zijn regelmatig met het werkveld besproken en door hen goedgekeurd. Dit gebeurt in de beroepenveldcommissie en bij begeleiding van de stage en het afstuderen. Werkveld en alumni geven aan tevreden te zijn met de kwalificaties van onze afgestudeerden. Het niveau van de eindkwalificaties wordt aangeduid met de letters A t/m E op basis van de taxonomie van Arendsen & Coun. Deze taxonomie gaat uit van kennis, toepassing, inzicht en integratie en heeft daarom duidelijke verwantschap met de Dublin descriptoren 1 t/m 3. De vereisten voor onderzoekend vermogen zijn beschreven in het beoordelingsformulier voor het afstudeeronderzoek.

In hoofdstuk 3 van het toetsplan wordt aangegeven uit welke delen het afstudeerprogramma bestaat en welke competenties in welk onderdeel worden getoetst.

HRM - Human Resources Management

De eindkwalificaties van de opleiding zijn direct gebaseerd op het opleidingsprofiel van het LOO-HRM, dat onderzoek heeft laten doen naar de eisen vanuit het werkveld. De Landelijke Werkveld Adviesraad is direct betrokken geweest bij de totstandkoming van het profiel 2020+ (Landelijk Opleidingsprofiel HRM 2020+). HR-professionals werken in veel verschillende functies binnen organisaties en vervullen in die functies een grote diversiteit aan professionele rollen. Voor alle HRM-professionals geldt echter dat zij alleen impact hebben als ze ten aanzien van arbeids- en organisatievraagstukken bijdragen aan de doelen van hun organisatie of problemen helpen oplossen. Door het ontwerpgerichte onderzoek en de eis van een implementeerbare HR-interventie voldoet het afstudeertraject bij de opleiding HRM aan deze eisen. De eindkwalificaties weerspiegelen ook de eisen van het hbo-niveau aangezien het LOO-HRM bij het opstellen van het profiel ook is uitgegaan van de Dublindescriptoren en de Boks. De opleiding HRM onderschrijft namelijk de visie van het LOO-HRM dat afgestudeerden moeten beschikken over een professionele instelling met een nieuwsgierige en flexibele attitude, gericht op het omgaan met veranderingen en gericht op verantwoord handelen. Naast de vereiste HRM-gerelateerde kennis en vaardigheden vormt deze gewenste professionele houding dan ook een belangrijk aspect in het opleidingsprofiel.

Uit de beoordelingscriteria (rubrics) van de HR-interventie blijkt het vereiste niveau van onderzoekend vermogen doordat in de criteria expliciet naar voren komt dat in het onderzoeks- en ontwerpproces de daadwerkelijke problemen, belangen en behoeften van stakeholders worden achterhaald ('de vraag achter de vraag') en dat het ontwerp methodisch en veelvuldig wordt getoetst bij de stakeholders. Ook wordt benadrukt dat de HR-interventie voldoende is gebaseerd op theoretische inzichten en wordt in de beoordelingscriteria nadruk gelegd op de navolgbaarheid van de handelswijze van de student. Het onderzoekend vermogen wordt dus getoetst in de beoordeling van de HR-interventie en het wordt expliciet als criterium beoordeeld bij het eindgesprek (gedragscompetentie b). In de beschouwing die de student voorafgaande aan het eindgesprek maakt toont de student aan welke ontwikkeling is doorgemaakt op zijn of haar eigen onderzoekend vermogen en wat dit heeft opgeleverd. In het eindgesprek wordt hierop doorgevraagd.

Conform het advies van het LOO-HRM dat het opleidingsprofiel weliswaar leidend is voor de HRM-opleidingen van hogescholen, maar dat opleidingen zelf bepalen hoe zij het landelijk opleidingsprofiel vertalen naar hun eigen opleiding, heeft de opleiding er voor gekozen om twee kerncompetenties niet als eindkwalificatie op het hoogste niveau aan te merken. De opleiding HRM toetst kerncompetenties 1, 2, 3 en 6 op eindniveau bij het afstuderen. Kerncompetentie 4 en 5 worden op een andere plek in het curriculum getoetst en hierbij is het eindniveau op een lager niveau bepaald dan de andere 4 kerncompetenties. Dit heeft primair te maken met het feit dat de beroepssituaties en beroepshandelingen die behoren bij kerncompetentie 4 en 5 specifiek zijn dan de andere competenties en dus niet in ieder onderzoek aan de orde kunnen komen, in casu niet bij iedere student getoetst kunnen worden in het reguliere afstudeerprogramma. Om die reden heeft de opleiding er eerder voor gekozen om die kerncompetenties niet generiek als eindkwalificatie op te nemen bij het afstudeeronderzoek. Zoals eerder is aangegeven bestaat het afstudeertraject uit twee onderdelen. Bij het maken van het beroepsproduct (de HR-interventie) worden kerncompetenties 2, 3 en 6 getoetst (weging 50%), aangezien deze kerncompetenties zich vooral richten op de inhoud van het HRM-vak. Omdat kerncompetentie 1 essentieel is als basis voor het goed functioneren van een HRM-professional en direct verbonden is met de andere kerncompetenties, wordt deze kerncompetentie (7 subcompetenties) getoetst in het eindgesprek (weging 50%).

Het is duidelijk waar wat wordt getoetst omdat dit duidelijk is beschreven in de afstudeerhandleiding. Daarnaast wordt dit in de beoordelingsformulieren heel duidelijk aangegeven door bij de beoordelingscriteria rechtstreeks te verwijzen naar de kerncompetenties.

Externe validering

In deze paragraaf wordt per opleiding de vraag beantwoord of de opleiding invulling geeft aan het 'vreemde ogen'-principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen (vraag 11 uit het Protocol van Andriessen).

AC - Accountancy

Ja, de opleiding Accountancy geeft invulling aan externe validering bij het afstudeerprogramma. Zij doet dit op de hierna beschreven wijze:

Jaarlijks wordt er een benchmark uitgevoerd met enkele hogescholen. In het najaar van 2020 heeft de laatste sessie plaatsgevonden. In november 2022 zal dit weer plaatsvinden maar nu met alle hogescholen. De groep hogescholen in 2020 bestond uit: InHolland Rotterdam, InHolland Rotterdam, InHolland Alkmaar, Hogeschool Utrecht, Hogeschool Amsterdam, Haagse Hogeschool en Hogeschool Rotterdam. Een aantal van elkaars scripties wordt herbeoordeeld. Doel hiervan is het kalibreren van de meetlat en het synchroniseren van wat we met elkaar eindniveau noemen. De bedoeling is om dit ieder jaar te herhalen. Elke opleiding heeft twee relatief verse afstudeerwerken beschikbaar gesteld aan de twee andere opleidingen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van 5 NQA criteria (in orde, twijfel, niet in orde). Na onderlinge beoordeling zijn de bevindingen gedeeld.

Externe validatie wordt verder toegepast door de adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij beoordeling van afstuderen, zoals ook het AMC concludeert.

Tenslotte wordt het gehele afstudeerprogramma geregeld besproken in de

werkveldadviescommissie.

BDK – Bedrijfskunde

Externe validatie wordt toegepast doordat de bedrijfsbegeleider steeds is gevraagd om een advies over het functioneren van de student te geven. Daarbij wordt om een oordeel gevraagd over het beroepsproduct, het samenwerken met de stakeholders en een evaluatie van het handelen van de student. De evaluatie door de bedrijfsbegeleider wordt als waardevol gezien zowel bij de beoordeling van de interventie als bij de beoordeling van de beschouwing.

Over het afgelopen studiejaar zijn geen overige activiteiten bekend vanuit de opleiding ten aanzien van de externe validering van het afstudeertraject. Aan het vorig jaar vermelde actiepoint om aandacht te besteden aan vreemde ogen door het afstudeertraject te toetsen bij collega-opleidingen en het werkveld is nog geen invulling gegeven.

BIM – Business IT & Management

Ja, de opleiding Business IT & Management geeft invulling aan externe validering bij het afstudeerprogramma. Zij doet dit op de hierna beschreven wijze:

Sinds de zomer van 2021 bestaat er een intervisiegroep met Avans Breda, Inholland Diemen en Inholland Alkmaar. Vertegenwoordigers van deze scholen wonen afstudeerzittingen van elkaar bij. In juni en juli 2022 hebben twee collega's van Inholland deelgenomen aan het beoordelen van een afstudeersessie. Op 12 oktober 2022 komt de intervisiegroep weer bij elkaar in Rotterdam om te evalueren hoe het beoordelen is verlopen.

Externe validatie wordt incidenteel toegepast door het inzetten van externe gecommiteerden uit het BIM-beroepenveld bij afstudeerzittingen. Verder beoordeelt de bedrijfsbegeleider de procesmatige kant van het afstuderen van de student. Denk aan planning, communicatie en functioneren in de organisatie.

Tenslotte wordt het gehele afstudeerprogramma geregeld besproken in de beroepenveldcommissie.

F&C – Finance & Control

Ja, de opleiding Finance & Control geeft invulling aan externe validering bij het afstudeerprogramma. Zij doet dit op de volgende wijze:

De externe borging van de afstudeerwerken vindt plaats door een externe kwaliteitsmonitor. Externe onafhankelijke experts uit het beroepenveld bezoeken enkele afstudeerzittingen en beoordelen als toehoorder de gang van zaken bij de afstudeerzitting op basis van vaststaande criteria. Denk hierbij aan beoordeling, afstudeerniveau (bepalen eindkwalificaties), wijze van beoordeling en onderbouwing hiervan, de naleving van de procedure, de samenwerking tussen de betrokkenen tijdens de afstudeerzitting, de bejegening van de student. Hij rapporteert aan de examencommissie en coördinator afstudeercommissie. De afgelopen 2 jaar hebben afstudeerzittingen wegens Covid-19 online plaatsgevonden. Hierbij zijn geen externe toehoorders aanwezig geweest, behalve de bedrijfsbegeleider.

FTA – Finance, Tax and Advice

De externe validering bij de differentiaties TLE en BAI van de opleiding FTA gebeurt op de volgende wijze:

De afstudeercommissie FTA-TLE bestaat uit interne en externe leden. De externe leden komen uit het

beroepenveld en lezen mee met de afstudeerrapportages van hun bedrijven/de Belastingdienst. De opleiding FTA, differentiatie TLE heeft hiermee gekozen voor een externe validering van eindwerkstukken en er wordt gevolg gegeven aan de aanbeveling van het rapport "Vreemde ogen dwingen" (2012) van de Commissie externe validering examenkwaliteit hoger beroepsonderwijs. Daarnaast zijn begeleiden en beoordelen in het TLE-afstudeertraject strikt van elkaar gescheiden. De examinatoren beoordelen het afstudeervoorstel en doen de eindbeoordeling. De bedrijfsbegeleider stelt zijn advies ten aanzien van de eindbeoordeling op schrift. De afstudeerbegeleider geeft het advies voorafgaand aan de afstudeerzitting. Deze adviezen worden toegevoegd aan het eindformulier.

Het afstudeerprogramma FTA-BAI wordt altijd door twee docenten beoordeeld. Daarnaast wordt bij sommige cursussen een externe betrokken (bij stage en afstuderen en bij adviesvaardigheden in het derdejaars project). Bij het afstuderen is ad hoc uitwisseling met het kenniscentrum en met andere financiële opleidingen.

HRM - Human Resources Management

De opleiding betreft op twee manieren 'vreemde ogen' bij het afstudeerprogramma. Ten eerste is de praktijkbegeleider als adviseur betrokken bij het beoordelen van het afstudeerwerk; hij geeft een formatief oordeel dat als advies dient voor de beoordeling door de examinatoren. In een afrondend stagegesprek bij de organisatie wordt deze beoordeling doorgenomen en worden verbeterpunten besproken van zowel de student als van de aanpak. Eventuele verbeterpunten die hieruit voortkomen worden bij de kalibratiesessies besproken.

Ten tweede is altijd een externe examiner betrokken bij de beoordeling van het afstuderen. Dit zijn HR-professionals die als examiner met een interne examiner het eindgesprek met de student voeren. Deze externe examinatoren zijn door de examencommissie benoemd als examiner afstudeerwerken.

Hiernaast is in 2021 is gesproken met de afstudeercoördinator van de HRM-opleiding van Avans Hogescholen en zijn ervaringen uitgewisseld. Er is ook met een aantal afstudeerorganisaties gesproken over het afstudeerprogramma waarbij met enthousiasme werd gesproken over de huidige aanpak van het afstuderen. Daar zijn geen wezenlijke verbeterpunten uitgekomen.

Terugkoppeling en oordeel examencommissie

De examencommissie stelt vast dat de opleidingen overwegend de juiste maatregelen nemen om het eindniveau te borgen, zoals is aangegeven in 4.1 en 4.2. Bij de opleiding Bedrijfskunde blijft de externe validering een aandachtspunt. De wijze waarop de opleiding Human Resources Management invulling geeft aan de externe validering door standaard met een koppel van een interne én externe examiner te werken, ziet de examencommissie als een mooie *best practice*.

Uitgebrachte adviezen en opvolging

In het vorige studiejaar, 2020-2021, heeft de examencommissie het opleidingsmanagement geadviseerd over de curricula, middels de curriculumscan, en op het gebied van programmatisch toetsen. Deze adviezen worden opgevolgd en zijn onder andere terug te vinden in de resultaten van de AMC Monitor.

De examencommissie heeft de opstellers van het centrale gedeelte en in enkele gevallen ook het opleidingsspecifieke deel van de Hogeschoolgids geadviseerd om teksten aan te passen of te verduidelijken. Deze adviezen zijn grotendeels overgenomen.

Bij de opleiding Bedrijfskunde is nog geen opvolging gegeven aan het voornemen dat de afstudeercommissie had om het nieuwe afstudeertraject uitgebreider extern te valideren. De examencommissie adviseert om hier snel werk van te maken.

De opleiding HRM is gevraagd om duidelijk aan te geven welke examinatoren extern zijn. Hier is opvolging aan gegeven. De examencommissie weet nu precies welke examinatoren extern zijn. Dit wordt nu ook bijgehouden in het examinatorenoverzicht van de examencommissie.

Een advies dat voor het studiejaar 2022-2023 geldt, is gericht aan de afstudeercommissies van de HRBS. Zij worden opgeroepen om ervaringen met elkaar uit te wisselen, beoordelingsformulieren te vergelijken en zodoende te leren van elkaar.

Trends en/of aandachtspunten

In meerdere opleidingen zijn flexibele afstudeerprogramma's gerealiseerd, zoals bij Accountancy (ANSAC) en Finance & Control. Er is bovendien bij meerdere opleidingen sprake van flexibiliteit waarbij het afstuderen voor een groot gedeelte niet meer tijd- en plaatsgebonden is.

Het HRBS-brede project Eindsprint is gestart. Dit project is erop gericht om langer studerende studenten te begeleiden bij het afstuderen. Als afstudeerwerk stellen zij een portfolio op dat wordt beoordeeld volgens het gebruikelijke afstudeerbeoordelingsformulier van de opleiding. De examencommissie heeft portfolio's van studenten gescreend en geconstateerd dat de kwaliteit goed geborgd is.

In semester 6 en 8 krijgen HRBS-brede cursussen steeds meer gestalte.

5.

Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen

Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

De opleidingen hebben allen een curriculumontwerp als deel van het beroeps- en opleidingsprofiel met de daarbij behorende kwaliteitsdekkingsmatrix met niveau-aanduidingen. De cursusbeheerders hebben de cursusbeschrijvingen met toetsbare leerdoelen opgesteld om een vastgestelde toetsmatrijs per toets te realiseren. De cursusbeschrijving omvat de volgende onderdelen: vakgebieden en leerlijnen, omschrijving en doel, competenties of leeruitkomsten, het aantal te behalen studiepunten, werkvormen, toetsvormen, leerstof, toetswijze, beoordeling, herkansingsmogelijkheid, studiebelasting en literatuur. Een aantal opleidingen heeft deze onderdelen inmiddels systematisch in de tool van ActE geregistreerd.

Door bovenstaande is op elk moment in de opleiding het gewenste niveau te zien, dat aan het eind van de opleiding tot het eindniveau leidt. In hoofdstuk 10 van de Hogeschoolgids (OER) zijn de curriculumschema's weergegeven met de daarbij behorende toetsvormen. De screening van de toetsen geschiedt aan de hand van een checklist, ontwikkeld door de toetsborgingscommissie. Deze checklist controleert de richtlijnen en aanwijzingen die worden afgegeven aan de examinatoren zodat zij weten aan welke criteria zij zich dienen te houden het opstellen van de toetsen. Belangrijke criteria zijn:

- Aanwezigheid toetsmatrijs
- Passende toetsvorm
- Cesuurbepaling en normering
- Instructies voor student, surveillant en mede-examinatoren
- Validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid
- Constructive alignment
- Toets- en itemanalyse

In hoofdstuk 9 van de Hogeschoolgids (het instellingsspecifieke gedeelte van de OER) zijn de specifieke richtlijnen vermeld voor de Career Academy in het kader van het Experiment Leeruitkomsten.

We kunnen concluderen dat de richtlijnen en aanwijzingen worden opgevolgd. We zien dit terug in de rapportages van de toetsborgingscommissie. Tevens zien we de ontwikkelingen per studiejaar terug in de resultaten van de curriculumscan. Dit borgingsinstrument wordt jaarlijks ingezet per opleiding conform de PDCA-cyclus.

Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

Periodiek rapporteert de toetsborgingscommissie aan de examencommissie en het management van de opleidingen behorende bij Finance en Management en de deeltijdopleidingen van de Career Academy. Per cursus wordt aangegeven wat de bevindingen zijn. Over het algemeen scoren de toetsen hier ruim voldoende. Mochten er zaken niet op orde zijn, dan is het management aan zet.

Als een toets niet kan worden geborgd, worden ook stappen ondernomen door de toetsborgingscommissie en de examencommissie richting de examinerator. Een dergelijke toets wordt het jaar daarop weer meegenomen in de PDCA-cyclus. Per kwartaal worden de rapportages van de toetsborgingscommissie vastgesteld en gearhiveerd in de Teamsomgeving van de examencommissie.

Trends en/of aandachtspunten

Bij de meeste opleidingen is er nu sprake van grotere onderwijseenheden, sommige met compensatiemogelijkheden. Voor de examencommissie is het belangrijk om 'vinger aan de pols' te houden met betrekking tot de ondergrens van het behaalde resultaat.

Vorig jaar schreven we dat de meeste opleidingen een afstudeerprogramma hebben ontwikkeld. Voor de examencommissie was het belangrijk om een goed formulier te ontwerpen waarin we het eindniveau op correcte en eenduidige wijze kunnen screenen voor alle opleidingen op. In hoofdstuk 4 (Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten) hebben we onze bevindingen gemeld.

Ten behoeve van de alternatieve toetsing in verband met Covid-19 heeft de examencommissie al in het eerste coronajaar speciale richtlijnen ontwikkeld. Bij deze procedure hoort een aanvraagformulier en een afnameprotocol. Beide formulieren worden steeds minder gebruikt.

6.

Vrijstellingenbeleid

Aantal vrijstellingen

Het aantal verleende vrijstellingen in het studiejaar 2021-2022 bedroeg 14. Dit is beduidend minder dan de 49 vrijstellingen die in het jaar ervoor werden verleend

Trends en/of aandachtspunten

Er is een trend dat curricula van opleidingen uit minder onderwijseenheden bestaan dan vroeger. Per onderwijseenheid betekent dit niet alleen dat er meer studiepunten aan verbonden zijn, maar ook dat de doelen uitgebreider. Voor studenten blijkt het daarom steeds lastiger om in een vrijstellingsverzoek te kunnen aantonen dat alle doelen reeds eerder behaald zijn. Als gevolg van deze trend verwachten we dat het aantal vrijstellingen de komende jaren niet zal stijgen.

7.

Gevolgdde deskundigheidsbevordering/scholing

Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

Het afgelopen studiejaar hebben de leden deelgenomen aan een Yellow Belt-training om te werken aan het inzichtelijk maken van processen die betrekking hebben op de examencommissie. Het doel daarbij is het 'lean' maken van processen (Lean Six Sigma).

Een aantal leden hebben deelgenomen aan het Congres 'Frauderende studenten, achtergronden, preventie en aanpak in het hoger onderwijs. Een lid heeft deelgenomen aan het 'Kennisplatform Examinering ho'.

De voorzitter heeft de scholing bijgewoond georganiseerd door het landelijk overleg van Finance & Control. Tevens heeft ze workshops gevolgd met het thema curriculumvernieuwing en formatief handelen.

De ondernomen scholingsactiviteiten sluiten aan bij de scholingsbehoefte van de examencommissie als geheel en bij die van de individuele leden.

Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

In de volgende tabellen is weergegeven welke leden van de examencommissie en toetscommissie beschikken over, dan wel bezig zijn met het behalen van de basis- of seniorkwalificatie examinering (BKE/SKE).

Leden examencommissie	BKE	SKE
F.J. (Erik) Berghuis	Gecertificeerd in 2020	-
K. (Klaas) van Brakel	Gecertificeerd in 2020	-
E.M. (Els) Groen	Af te ronden in 2022	-
S.M. (Samantha) Hendriks	Gecertificeerd in 2019	-
B.E. (Bertine) van Hillo-Visser	-	Gecertificeerd in 2017
A.J. (Arend) Keemink	Gecertificeerd in 2021	-
J.A.M. (Jan) Lemans	Af te ronden in 2022	-
R. (Resi) Probst	Gecertificeerd in 2019	-
S.D.N. (Sander) Schenk	-	Gecertificeerd als toetsdeskundige in 2020 (op basis van SKE-profiel, verifieerbaar via https://www.nvexamens.nl/register/)

Leden Toetsborgingscommissie FinMan	BKE	SKE
B.T.M. (Ben) Brandenburg	-	Gecertificeerd in 2022
P. (Peter) den Hertog	Gecertificeerd in 2020	-
N.C. (Corine) Honders-van Wijk	Af te ronden in 2022	-
G.P.M. (Guido) van Gemerden	Af te ronden in 2022	-
J.M.A. (Joris) van Haagen	-	Af te ronden in 2022
S. (Soma) de Klerk	Gecertificeerd in 2017	-
P.L.J. (Peter) Kuip	Gecertificeerd in 2020	-
T.K. (Tasnim) Moenne	Gecertificeerd in 2017	-
C. (Cora) Penning- Hol	-	Gecertificeerd in 2019
A. (Aeman) Salman	Af te ronden in 2022	-
S.D.N. (Sander) Schenk	-	Gecertificeerd als toetsdeskundige in 2020 (op basis van SKE-profiel, verifieerbaar via https://www.nvexamens.nl/register/)
C.R.S. (Charelle) van Witzenburg	-	-

Trends en/of aandachtspunten

Een aandachtspunt blijft het voorkomen en bestrijden van fraude, juist in deze tijden van online toetsen. Een ander aandachtspunt is curriculumvernieuwing met grotere eenheden en de daarbij behorende toetsen of onderdelen van toetsen. Aandacht is hier vooral voor compensatie tussen verschillende toetsen en de ondergrens van het resultaat van een toets.

8.

Aanwijzing examinatoren

Benoemingsprocedure en profielschetsen

In het studiejaar 2021-2022 zijn de examinatoren aangewezen conform de vastgestelde eisen in samenspraak met directie en opleidingsmanagement. Per studiejaar worden drie soorten examinatoren benoemd: examiner toetsen, examiner afstudeerwerken en assessor. Voor de procedure hanteren we de werkwijze zoals geformuleerd in de volgende hoofdstukken van het Handboek Examencommissie HRBS: 6.1, 6.2, 6.3 en 6.4. De volgende criteria worden gehanteerd.

Een examiner toetsen moet:

- ofwel een basiskwalificatie toetsing (BKE), ofwel een senior kwalificatie toetsing (SKE), ofwel een basiskwalificatie didactische bekwaamheid (BDB), ofwel een onderwijsbevoegdheid behaald hebben of op andere wijze over voldoende didactische kwaliteiten blijken te beschikken;
- minimaal een jaar ervaring hebben als hbo-docent;
- inhoudelijk deskundig zijn.

De examencommissie is overigens van oordeel dat wie de BKE of BDB nog volgt, wel als corrector kan worden aangewezen maar niet als examiner of cursusbeheerder.

Een examiner afstudeerwerken moet voldoen aan de criteria voor een examiner toetsen en daarnaast moet deze:

- een masterdiploma of een doctoraal diploma hebben of beschikken over aantoonbare kennis/ervaring op vergelijkbaar niveau;
- ten minste drie jaar ervaring hebben in het hbo en het relevante beroepenveld;
- een training voor assessoren hebben gevolgd of kunnen aantonen over assessorenvaardigheden te beschikken.

Voor de aanwijzing van een assessor zijn aanvullende benoemingscriteria opgesteld ten aanzien van interviewen, communiceren, observeren, informeren en terugkoppelen, beoordelen, schriftelijk communiceren en reflecteren. De examencommissie verlangt dat een (intern) trainingsprogramma voor assessoren gevolgd is voordat iemand benoemd kan worden in de rol van assessor.

Aanwijzing van een docent als examinator toetsen, examinator afstudeerwerken en/of assessor zal steeds op voordracht van de desbetreffende onderwijsmanager per studiejaar plaatsvinden. De examencommissie kan in bijzondere gevallen op verzoek van de onderwijsmanager van de criteria afwijken.

Waar de kwaliteitsborging in het geding is, heeft de examencommissie de bevoegdheid een aanwijzing te beëindigen. Dit is het afgelopen studiejaar niet aan de orde geweest. Overigens is de examencommissie zich bewust van haar verantwoordelijkheid in het aanwijzen of (her) benoemen van examinatoren. Zij kan, op grond van disfunctioneren, ook het besluit nemen om een examinator niet te herbenoemen. Ook dit is het afgelopen studiejaar niet aan de orde geweest.

De definitieve lijst met examinatoren toetsen, assessoren en examinatoren afstudeerwerken wordt geplaatst in de Teamsomgeving van de examencommissie ten behoeve van de archivering en compliance aan de WHW (artikel 7.12c, lid 1). Tevens gaat de lijst naar de backoffices van de opleidingen voor een koppeling van de benoemde examinatoren in Osiris.

Het voormelde proces heeft afgelopen jaar plaatsgevonden voor de zes opleidingen behorende bij FinMan plus de Career Academy. Tevens zijn er benoemingsbrieven verstuurd aan alle examinatoren. De managers hebben een kopie van deze brief ontvangen.

Benoeming 'externe' examinatoren

Voor de opleidingen BIM, FTA en HRM zijn meerdere externe examinatoren afstudeerwerken benoemd. Een externe deskundige kan als examinator afstudeerwerken worden benoemd als deze minimaal over masterniveau beschikt, relevante ervaring in het beroepenveld heeft en een training voor assessoren heeft gevolgd.

De ervaring met de externe examinatoren afstudeerwerken is positief; juist vanwege hun actuele kennis van het beroepenveld kunnen zij het afstudeerwerk van de studenten, in relatie tot de beoogde eindkwalificaties, goed op waarde schatten. Externe examinatoren afstudeerwerken worden altijd gekoppeld aan een andere examinator afstudeerwerken die niet extern is, zodat er een directe link is met de opleiding.

Voor AC, BDK en F&C zijn geen externe examinatoren benoemd. Het principe van 'vreemde ogen' wordt bij deze opleidingen wel gevolgd, zij het niet door benoemde examinatoren, maar door bedrijfs- en praktijkopleiders in de rol van adviseur. Bij Finance & Control wordt bovendien gebruik gemaakt van externe kwaliteitsmonitoren (personen uit het beroepenveld) om de werkwijze en beoordelingssystematiek bij afstudeerzittingen te monitoren en te beoordelen.

Trends en/of aandachtspunten.

Er worden steeds meer assessoren benoemd bij de opleidingen. Dit houdt verband met de toename van toetsvormen waarbij assessments worden afgenomen. In de benoemingscriteria is opgenomen dat examinatoren een assessorentraining moeten hebben gevolgd of anderszins moeten kunnen aantonen dat ze assessorenvaardigheden bezitten. De examencommissie gaat hierbij uit van de opgave door de onderwijsmanager, aangezien er geen centraal register wordt bijgehouden van medewerkers die een assessorentraining hebben gevolgd.

9.

Betrokkenheid bij accreditaties

Aard van betrokkenheid

Bij de interne audits en monitoren van de opleidingen zijn examencommissie, toetsborgingscommissie en afstudeercommissie actief betrokken. Dit geldt ook voor de externe audits: de visitaties ten behoeve van de accreditatie. In het studiejaar 2021-2022 waren er geen externe audits. Bij de interne audit voor HRM (uitgevoerd door AMC) waren de resultaten positief. Bij de monitor ten behoeve van de opleiding BDK waren de resultaten tevens positief.

Effecten van betrokkenheid

De examencommissie is samen met de toetsborgingscommissie en de afstudeercommissies betrokken bij interne audits en accreditaties. Het gaat daarbij altijd om de wil van het continu verbeteren in samenspraak met de overige stakeholders. Een auditrapport of visitatierapport houdt ons de spiegel voor zodat we ons bewust zijn en blijven van kwaliteitsverbetering.

10.

Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

Aard van betrokkenheid

De examencommissie is het afgelopen jaar betrokken geweest bij de optezetten onderwijsinnovatie voor semester 6 en semester 8. De HRBS wil cursussen aanbieden ten behoeve van studenten uit meerdere opleidingen in de vorm van geïntegreerde projecten. Daarbij is het van belang om de eindkwalificaties van de opleidingen te matchen met de eindkwalificaties in de projecten. De examencommissie tezamen met de toetsborgingscommissie is hierbij direct betrokken. We hebben o.a. gekeken naar de tekst voor de hogeschoolgids waarin de gelijkwaardigheid en borging van de programma's aan de orde komt. We hebben tevens voorwaarden gesteld ten aanzien van de borging en de documenten die gehanteerd dienen te worden ter verantwoording.

De examencommissie en toetsborgingscommissie is tevens in gesprek geweest met de collega's van het Project Eindsprint. Dit project is opgezet voor alle langstudeerders binnen de HRBS. Daarbij wordt maatwerk gehanteerd. De uitkomsten van dergelijk maatwerk worden in een overeenkomst gezet ten behoeve van de student. Dit document dient door de examencommissie geaccordeerd te worden. Alle documenten, formulieren en overeenkomsten zijn met de examencommissie en toetsborgingscommissie besproken. In gezamenlijkheid zijn de documenten opgesteld, vanuit de examencommissie altijd met het oog op het behoud van kwaliteit van toetsing.

De examencommissie heeft advies gegeven bij de opleiding Finance & Control in het kader van Ludo-didactiek. Onderwijs en leergedrag worden ontworpen op basis van gameprincipes. De examen- en toetscommissie hebben geadviseerd ten aanzien van de toetsing. Tevens hebben we een toets (game) bijgewoond en de cursusbeheerders feedback gegeven.

Effecten van betrokkenheid

We worden door alle stakeholders in het onderwijs- en toetsveld serieus genomen. We zijn iedere keer een goede gesprekspartner. Dat zorgt voor harmonie, kennisvergroting en meer inzichten voor alle partijen. Innovatie op het gebied van onderwijs kan resulteren in innovatief toetsen. De examen- en toetsborgingscommissie leveren input ten behoeve van de borging van nieuwe of alternatieve toetsvormen of toetswijzen. Zodoende kan de examencommissie in haar borgende goed functioneren, juist door goed op de hoogte te zijn.

11.

Beoordeling van programma's Kies Op Maat

Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

Voor het aanvragen van minoren gebruikt de examencommissie de procedure zoals geformuleerd in het handboek met de daarbij behorende werkwijze in Osiris Zaak. De aanvragen worden correct en efficiënt afgehandeld. De ervaringen met Osiris Zaak zijn met betrekking tot Kies Op Maat-aanvragen positief. De studenten, het Bureau Minoren en de betrokken instellingen worden op tijdig en juist geïnformeerd. De administratieve afhandeling verloopt op correcte wijze.

Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

Het komt een enkele keer voor dat studenten een minor aanvragen buiten het Kies Op Maat-traject. We hanteren daarbij dezelfde werkwijze. Osiris Zaak is hierop ingericht.

12.

Proces examens en diplomering

Proces examens en diplomering

De examencommissie dient op objectieve en deskundige wijze vast te stellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden. De examencommissie beoordeelt of het niveau van de afgestudeerde conform het gestelde eindniveau is gerealiseerd. De voorzitter bekrachtigt bovenstaande door het zetten van haar handtekening op het individuele getuigschrift, cijferlijst en supplement.

Borging kwaliteit van tentamens

De examencommissie heeft de taak van het borgen van de kwaliteit van de tentamens gemandateerd aan de toetsborgingscommissie. Het mandaat is opgenomen in hoofdstuk 18 van dit jaarverslag. De examencommissie mandateert de toetsborgingscommissie de volgende taken uit te voeren: het beoordelen van validiteit, betrouwbaarheid, constructieve alignment, betrouwbaarheid en transparantie. De toetsborgingscommissie controleert de toetsen aan de hand van een checklist. Deze procedure is tevens beschreven in ons handboek.

a

Het oordeel van de examencommissie ten aanzien van de toetskwaliteit en de borging op toetsing is voldoende. De examencommissie geeft het oordeel voldoende voor de werkwijze van de toetsborgingscommissie. De examencommissie hanteert dit oordeel analoog aan de werkwijze van visitatiecommissies ten aanzien van het borgen op toetsen (standaard 3). De examencommissie is in staat om de borgende taak op toetsing te kunnen uitvoeren krachtens het mandaat van de examencommissie aan de toetsborgingscommissie.

Gerealiseerde leerresultaten

De onderbouwing van het oordeel naar de gerealiseerde leerresultaten van de opleidingen valt uiteen in drie onderdelen:

1. Curriculumscans, zijnde een beoordeling van de curricula, inclusief toetsbeleid en programma;
2. Eigen screenings van individuele eindwerken van studenten door de examencommissie;
3. Samenvattingen van de rapportages van de afstudeercommissies per opleiding.

De borgingsactiviteiten met betrekking tot het proces van diplomering zijn de volgende:

- De getekende getuigschriften, cijferlijsten en supplementen worden maandelijks gecontroleerd op titulatuur (vastgelegd in Croho), geregistreerde Nederlandse en Engelse naam van de opleiding en accreditatiedatum;
- De tekst op de getuigschriften, cijferlijsten en supplementen wordt steekproefsgewijs gecontroleerd door een onafhankelijke jurist. (geen lid van de examencommissie).

Aantal verstrekte getuigschriften

Voltijd	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	Totaal
Propedeuse	71	273	172	108	60	113	797
Bachelor	73	179	86	144	94	99	675
Associate degree	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Master	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Deeltijd	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	Totaal
Propedeuse	n.v.t.	20	16	6	n.v.t.	7	49
Bachelor	n.v.t.	12	22	13	n.v.t.	13	60
Associate degree	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Master	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Voltijd + deeltijd	AC	BDK	BIM	F&C	FTA	HRM	Totaal
Propedeuse	71	293	188	114	60	120	846
Bachelor	73	191	108	157	94	112	735
Associate degree	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Master	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Trends en/of aandachtspunten

Ten opzichte van het vorige studiejaar is sprake van een duidelijke daling van het aantal verstrekte propedeusegetuigschriften: van 997 in 2020-2021 naar 846 in 2021-2022. Bij het aantal getuigschriften voor de bachelor was er een lichte daling: van 751 naar 735.

Bij de bachelorgetuigschriften was er sprake van een daling bij AC en BIM. Bij de andere opleidingen bleef het aantal getuigschriften bachelor min of meer gelijk (BDK) of was er sprake van een stijging (F&C en FTA).

De examencommissie spreekt de hoop uit dat daar waar sprake was van een daling van het aantal verstrekte getuigschriften, dit geen trend wordt. De precieze duiding van veranderingen in het aantal verstrekte getuigschriften en het onderzoeken van mogelijke oorzaken ziet de examencommissie primair als een verantwoordelijkheid van het onderwijsmanagement. Uiteraard is de examencommissie bereid om hierbij als gesprekspartner op te treden.

Bij de opleiding Accountancy wordt overigens de komende jaren een positief effect verwacht van het ANSAC-programma (afstuderen nieuwe stijl AC). Verder zal het HRBS-brede project Eindsprint als het goed is ook effect hebben in positieve zin.

13.

Fraude en preventie

Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

De behandeling van fraudeaangiften is verdeeld over twee teams. Voor wat betreft het team Finance, dat zaken voor de opleidingen AC, F&C en FTA behandelt, hebben Erik Berghuis en Jan Lemans de aangiften namens de examencommissie onderzocht en een voorstel gedaan naar de andere leden van de examencommissie ten aanzien van de op te leggen maatregelen. Samantha Hendriks en Arend Keemink deden idem voor wat betreft de opleidingen Management (BDK, BIM en HRM).

Ook in het afgelopen jaar werd bij het opleggen van een maatregel waarin sprake is van uitsluiting van deelname aan een of meerdere tentamens aan betrokkene direct, dat wil zeggen in het betreffende besluit, de voorlopige voorziening gegeven deel te nemen aan deze tentamens hangende een aan te spannen beroepsprocedure bij het College van beroep voor de examens. Wordt betrokkene door het College in het gelijk gesteld, worden de resultaten van de onder de voorziening afgelegde tentamens geldig verklaard, is dit niet het geval volgt ongeldigverklaring. Op deze wijze wordt voorkomen dat indien een opgelegde uitsluiting wordt vernietigd voor betrokkene extra tentamens samengesteld moeten worden.

In totaal werd aan 80 studenten Finance een maatregel opgelegd wegens fraude/plagiat (2020-2021: 69). Bij de opleidingen Management was dit 112 maal het geval (2020-2021: 43). Dit betrof zowel zaken met betrekking tot individuele studenten als gevallen waarbij sprake was van collectief handelen (onderling plagiaat bij bijvoorbeeld het maken van opdrachten en werkstukken alsmede plagiaat door een aantal werkgroepen).

Indien uit de hoorzitting naar aanleiding van een aangifte en/of nader ingesteld onderzoek blijkt dat van fraude/plagiat geen sprake is dan wel fraude/plagiat niet met een redelijke mate van zekerheid kan worden vastgesteld wordt uiteraard geen maatregel opgelegd. In het afgelopen jaar was dit het geval in 6 zaken bij de opleidingen Finance respectievelijk 11 zaken bij de opleidingen Management.

Toelichting op de cijfers

In vergelijking met studiejaar 2020-2021 is sprake van een stijging van 71% van het aantal opgelegde maatregelen. De examencommissie ziet de als gevolg van de coronacrisis gewijzigde vormen van tentaminering/examinering als voornaamste oorzaak van deze stijging. Meer hierover onder

Gebruik Simcheck

In de gevallen waarin sprake is van plagiaat zijn de betreffende gevallen door de betreffende docent/examinator voorzien van een Simcheckrapportage. Daarnaast is in een aantal gevallen plagiaat op handmatige wijze aangetoond; bijvoorbeeld door vergelijking van de hard copy-versies van twee werkstukken.

Praktijken op het gebied van fraude door studenten

De examencommissie heeft fraude en onregelmatigheden in diverse vormen geconstateerd: tentamenfraude zoals afkijken, spieken, samenwerken (ook langs digitale weg), onderling contact (idem), deelname zonder correcte inschrijving vooraf, gebruik van niet-toegestane hulpmiddelen tijdens een tentamen, gebruik van een wetboek voorzien van eigen aantekeningen en diverse vormen van plagiaat: zowel plagiaat van werk van medestudenten als van andere bronnen (bijvoorbeeld literatuur, artikelen, publicaties op internet).

Sancties zijn altijd gebaseerd op de mogelijkheden welke geboden worden door zoals genoemd in de Hogeschoolgids 2021-2022, hoofdstuk 4, artikel 4.10:

- a. waarschuwing;
- b. ongeldig verklaren resultaat van betreffend tentamen;
- c. invoeren van het resultaat fraude bij het betreffende tentamen;
- d. uitsluiting van deelname aan nog af te leggen tentamens;
- e. een verzoek doen aan het College van bestuur om de student definitief uit te schrijven van de opleiding.

Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

Vanwege de coronacrisis was het ook dit studiejaar niet mogelijk tijdens de introductieperiode presentaties te geven over de examencommissie en haar activiteiten. Hierin werd ruim aandacht besteed aan de fenomenen fraude en plagiaat en de maatregelen die opgelegd kunnen worden. Hiermee werd een preventieve werking nagestreefd. Afgelopen jaar werd de betreffende informatie ter beschikking gesteld van de studieloopbaancoaches met het verzoek een en ander onder de aandacht van de eerstejaarsstudenten te brengen.

Daarnaast worden de studenten door middel van een brochure voorgelicht over de gang van zaken met betrekking tot inschrijven voor en afleggen van tentamens.

De surveillanten, zowel de docenten die als zodanig functioneren als de extern aangetrokken personen, ontvangen een uitgebreide schriftelijke instructie.

Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

In het afgelopen studiejaar zijn binnen de Hogeschool Rotterdam Business School geen aanwijzingen dan wel vermoedens geweest dat door docenten/examinatoren gefraudeerd is. Praktijken op genoemd gebied hebben zich in het afgelopen studiejaar niet voorgedaan.

Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Geen, gelet op hetgeen hierboven is vermeld.

Trends en/of aandachtspunten

Ook in 2021-2022 heeft de in eerdere jaarverslagen gesignaleerde algemene trend dat studenten in toenemende mate geneigd zijn in een steeds vroeger stadium (al dan niet professionele) hulp in te schakelen zich doorgezet. Ingeschakeld worden ouders of andere familieleden of bekenden, andere (juridisch) adviseurs tot zelfs advocaten aan toe. Een bijkomende factor is dat mede als gevolg van uitspraken van het College van beroep voor het hoger onderwijs (CBHO) klachten over de beoordeling van een tentamen, opdracht werkstuk etc. niet meer in eerste aanleg door de examencommissie behandeld mogen worden maar direct voorgelegd moeten worden bij het College van beroep voor de examens.

In 2021-2022 zijn verreweg de meeste tentamens weer op school afgenomen waarbij veelvuldig gebruik gemaakt is van afname langs digitale weg. Hiermee zijn de in het jaarverslag 2020-2021 gesignaleerde wijzen van frauderen bij het thuis langs digitale weg laten maken van tentamens zonder enige vorm van surveillance/ controle voorkomen: o.a. het raadplegen van literatuur en eigen aantekeningen, onderling communiceren via e-mail of whatsapp, het samen maken van een tentamen.

Afgelopen studiejaar is echter een nieuwe wijze van frauderen bij digitale tentamens ontdekt. Ten behoeve van het maken van deze tentamens worden, indien en voor zover beschikbaar, door de school laptops ter beschikking gesteld. Deze zijn beveiligd tegen mogelijk misbruik.

Wanneer studenten een tentamen maken op de eigen laptop bestaat de mogelijkheid aan het tentamen een eigen tekst, een "digitale spiekbrieff" toe te voegen welke na gebruik weer verwijderd wordt. Door HRBS-DTD (de afdeling 'digital test desk') is echter exact vast te stellen wanneer een tekst is toegevoegd en weer verwijderd. Ook zijn de teksten qua inhoud traceerbaar.

Het merendeel van de ontvangen aangiften was afkomstig van HRBS-DTD en had zijn basis in deze wijze van frauderen.

Daarnaast zijn door HRBS-DTD regelmatig meldingen gedaan van gevallen waarin sprake was van het maken van digitale tentamens buiten het aangegeven tentamenlokaal.

Het digitaal afnemen van tentamens heeft uiteraard grote voordelen voor wat betreft doelmatigheid en het kostenaspect. De examencommissie is echter van mening dat wanneer er geen of onvoldoende laptops door de school ingezet kunnen worden voor de afname het waar mogelijk de voorkeur verdient de betreffende tentamens op papier te doen afnemen.

In individuele gevallen zijn tentamens ongeldig verklaard en maatregelen opgelegd, in één geval is een tentamen collectief ongeldig verklaard.

14.

Toetsgerelateerde klachten

Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond

In het cursusjaar 2021-2022 zijn er door studenten 97 klachten ingediend. Een toename van zeven klachten ten opzichte van cursusjaar 2020-2021, echter nog steeds een aanzienlijk lager aantal dan de jaren ervoor.⁵

De verdeling van de klachten over de zes opleidingen waarvoor de examencommissie verantwoordelijk is, ziet er als volgt uit:

Aantal klachten	
Accountancy	6
Bedrijfskunde	32
Business IT & Management	3
Finance & Control	19
Finance Tax and Advice	19
Human Resource Management	18
Totaal	97

Zoals in bovenstaand overzicht is te zien, is 33% van alle klachten afkomstig van studenten van de opleiding Bedrijfskunde. Van dit percentage heeft 47% van de klachten op één en dezelfde cursus betrekking gehad. De toetsborgingscommissie is met de betreffende cursushouders gaan onderzoeken op welke wijze de toetskwaliteit en toetsgerelateerde communicatie verder verbeterd zouden kunnen worden.

De verschillen in aantal klachten tussen opleidingen hangen niet alleen met de kwaliteit en communicatie rondom toetsing samen, maar zijn ook deels te verklaren door de verschillen in cultuur en in de mate van informatievoorziening. Bij sommige opleidingen zijn docenten meer geneigd om kritisch en realistisch naar probleemsituaties te kijken of zijn studenten, docenten en coaches beter op de hoogte van de mogelijkheden om een klacht bij de examencommissie in te dienen.

⁵ Ter vergelijking: in 2019-2020 werden er alleen al door studenten van de vroegere Finance-opleidingen 117 klachten ingediend en door studenten van de vroegere Management-opleidingen 54 klachten.

Het percentage klachten dat gegrond werd verklaard is ten opzichte van het voorgaande jaar licht afgenomen: afgelopen cursusjaar is 23% van alle klachten gegrond verklaard ten opzichte van 24% in het voorgaande cursusjaar. De klachten die gegrond werden verklaard, hadden vooral betrekking op onduidelijke communicatie en/of technische problemen bij digitale toetsen of hadden betrekking op de kwaliteit van toetsen zelf.

In onderstaand overzicht zijn de klachten uitgesplitst naar besluit.

Besluiten over klachten	
Gegrond	22
Ongegrond	44
Gedeeltelijk gegrond	9
Niet behandelbaar	9
Overig	11
Nog geen besluit	2
Totaal	97

Bovenstaande cijfers illustreren ook dat 64% van alle klachten ongegrond, gedeeltelijk gegrond of niet behandelbaar is verklaard. Dit heeft te maken met de constatering dat de situatie en/of feiten zoals oorspronkelijk in de klacht uiteengezet, na het inwinnen van informatie toch genuanceerder blijken te liggen. Het komt regelmatig voor dat een student direct na afloop van een toets een klacht indient, nog voordat een resultaat bekend is, er een inzage heeft plaatsgevonden en/of een gesprek met de docent en/of cursushouders heeft plaatsgevonden. Ook dient een aanzienlijk deel van de studenten klachten in die te weinig voorzien zijn van feiten en bewijsstukken en/of die over de inhoudelijke beoordeling van een toets gaan. Studenten lijken onvoldoende te weten dat een klacht over de beoordeling en becijfering van een toets door een examinerator bij het College van beroep voor de examens (CBE) ingediend dient te worden, waarbij het CBE overigens alleen een oordeel kan uitspreken over de vraag of de procedure bij de beoordeling op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.

Klachten worden binnen Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS) grotendeels ingediend via Osiris Zaak. Enkele studenten dienen hun klacht in bij het Bureau Klachten en Geschillen (BKG) door gebruik te maken van het e-mailadres klacht@hr.nl. Het BKG stuurt die klachten dan vervolgens aan de examencommissie door. Het nadeel hiervan is dat de klacht dan niet meer geregistreerd wordt binnen Osiris Zaak. Voor een zorgvuldige afhandeling van klachten moet vrijwel altijd aanvullende informatie worden ingewonnen. Soms moeten bronnen worden geraadpleegd, zoals een cursusomschrijving maar vaak moeten ook collega-docenten of medewerkers van de tentamenorganisatie om hun medewerking worden gevraagd. Dit verloopt vrijwel altijd voorspoedig. De examencommissie waardeert de constructieve houding van de meeste collega's binnen de HRBS om met de leden van de examencommissie samen te werken.

In cursusjaar 2021-2022 hebben Erik Berghuis en Resi Probst, en later in het cursusjaar ook Jan Lemans, alle klachten van studenten in behandeling gehad. Alle klachten werden afgehandeld conform de uit de wet afgeleide en vastgestelde procedures.

Trends en/of aandachtspunten

Studenten lijken onvoldoende geïnformeerd te zijn over de procedure dat een klacht over de beoordeling en becijfering van een toets door een examiner bij het CBE ingediend dient te worden. Daarbij zouden studenten vaker eerst contact met docenten en/of cursushouders mogen zoeken om probleemsituaties te bespreken, voordat ze een klacht in Osiris Zaak indienen. Tevens zouden studenten, wanneer ze een klacht in Osiris Zaak indienen, deze meer mogen voorzien van feitelijke informatie en/of bewijsstukken, zodat de klachten (eerder) in behandeling genomen kunnen worden. Tenslotte maken studenten nog steeds onterecht gebruik van het e-mailadres klacht@hr.nl van het BKG om een klacht in te dienen. Studenten, maar ook de coaches van verschillende opleidingen zouden over al deze genoemde punten beter voorgelicht mogen worden.

15.

Hoorzittingen examencommissie

Aantal hoorzittingen

Het aantal hoorzittingen geregistreerd in Osiris Zaak is 47. Het betreft hier hoorzittingen op verzoek van studenten, die zijn gerelateerd aan klachten, aanvragen voor extra toetskansen en aanvragen voor vrijstellingen. Het aantal gevoerde hoorzittingen dat is geïnitieerd door de examencommissie, gerelateerd aan fraude- en plagiaatzaken is 48. In totaal was het aantal hoorzittingen derhalve 95.

Vorig studiejaar was het aantal hoorzittingen op verzoek van studenten (108) en geïnitieerd door de examencommissie (53) in totaal nog 161. Het aantal hoorzittingen is dus, net als het jaar ervoor, aanzienlijk gedaald.

Trends en/of aandachtspunten

De trend van hoorzittingen op verzoek van de student, aangevraagd via Osiris Zaak, is sterk dalend. Hierbij speelt een rol dat meer zaken op 'niet behandelbaar' zijn gezet, omdat evident was dat niet aan de voorwaarden voor behandeling van de zaak was voldaan. In dat geval is het ook niet mogelijk om een hoorzitting aan te vragen. Studenten zijn wel steeds op de hoogte gesteld van de reden waarom hun zaak als onbehandelbaar is gekenmerkt.

16.

Aantal beroepszaken CBE

Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond

In het afgelopen studiejaar waren er 22 beroepszaken (2020-2021: 17) waarvan 3 gegrond (2020-2021: 5). Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren nog 4 zaken in behandeling. Er zijn overigens 16 zogenoemde schikkingsgesprekken bij beroepszaken gevoerd.

Trends en/of aandachtspunten

In vergelijking met het studiejaar 2020-2021 is sprake van een stijging van het aantal beroepszaken met maar liefst 29%. Deze stijging is volgens de examencommissie deels te verklaren uit de toenemende juridisering van de samenleving. Men is eerder geneigd om in beroep te gaan/bezwaar te maken tegen door instanties genomen besluiten.

Een tweede verklaring kan zijn gelegen in het feit dat mede als gevolg van uitspraken van het College van beroep voor het hoger onderwijs klachten over de beoordeling van een tentamen, opdracht, werkstuk etc. niet meer in eerste aanleg door de examencommissie behandeld worden,

maar direct voorgelegd moeten worden bij het College van beroep voor de examens.

Het relatief kleine aantal door het College van beroep gegrond verklaarde beroepszaken laat wel zien dat de examencommissie veelal de juiste besluitvorming heeft gehanteerd.

17.

Overige aangelegenheden

Bijdrage van het externe lid

Wij hebben ook dit jaar ons extern lid gevraagd om zijn bijdrage te leveren voor het jaarverslag. Hierna volgt de tekst van Klaas van Brakel:

Vanaf 1 september 2015 verplicht de WHW examencommissies een extern lid op te nemen. Binnen de Hogeschool Rotterdam wordt verwacht dat het extern lid met een kritische blik kijkt naar de procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie.

Het extern lid, afkomstig uit het bedrijfsleven, heeft jarenlang de CFO-functie in een internationaal opererende organisatie vervuld en is nu interim CEO/CFO en bedrijfsadviseur. Daarnaast is het extern lid sinds 2007 betrokken geweest bij de Hogeschool Rotterdam als docent Finance in diverse masterprogramma's van RBS en is het extern lid sinds 2006 kerndocent Finance bij de Haagse Hogeschool in haar Master of Business Administration en Master of Financial Management and Control programma's.

Het extern lid maakte in studiejaar 2021-2022 deel uit van drie te onderscheiden examencommissies: Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS), meer specifiek bij de kamers Commerce (Com) en de gecombineerde kamer Finance/Management (FinMan), de Rotterdam Business School (RBS) en de Rotterdam Academy (RAC).

Het doel en voordeel van deelname in meerdere (kamers van) examencommissies is onder andere een verdere vergelijking van werkwijzen, om tot "best practices" te kunnen komen op het gebied van procedures en beleid, alsook van elkaar te kunnen leren.

Binnen HRBS is voor het extern lid 180 uur PTD beschikbaar gesteld voor het vervullen van de diverse examencommissiewerkzaamheden (FinMan 120, COM 60).

Het extern lid wordt volwaardig beleidsmatig en inhoudelijk betrokken bij de examencommissie HRBS. Daarnaast is het extern lid bij HRBS betrokken bij eindniveauborging middels onder andere thesiskalibratie en -beoordeling, alsook beoordeling eindwerken, hetzij direct als examencommissielid, hetzij indirect in samenwerking met de toetscommissie. Voor zover het extern lid kan nagaan werd de inbreng van (externe) expertise als waardevol en nuttig ervaren.

In de vorige bijdrage werd de verbetering, geïnitieerd door het College van Bestuur (CvB), inzake de jaarrapportage van examencommissies aan het CvB benoemd. Deze verbetering in jaarrapportage heeft hogeschoolbreed tot een duidelijkere en meer consistente rapportagevorm geleid. Middels het platform van examencommissievoorzitters (PVE) leidt een en ander ook tot meer inhoudelijk overleg, vergelijking van “best practices” en daardoor grotere cohesie en transparantie. Ook in het huidige verslagjaar zijn weer verdere verbeteringen aangebracht in de rapportage. Voor zover bekend zijn landelijk alleen bij Hogeschool Rotterdam alle examencommissiejaarrapportages publiek toegankelijk.

De fusie tussen de kamers Finance en Management alsook een herijking van de daaraan verbonden toetscommissies van voorgaand academisch jaar is succesvol gebleken. Dit jaar is het team verder opgebouwd, geïntegreerd en op elkaar ingespeeld, waarbij de uitstekende samenwerking op basis van gelijkwaardigheid en vertrouwen vermeld mag worden. Bij borging wordt in het kader van kennis en doelmatigheid nog wel langs de “oude” lijnen van Finance en Management gewerkt. Verder is gedurende het academisch jaar de fusie (vanaf academisch jaar 2022-2023) met kamer Commerce verder uitgewerkt en vormgegeven. Op het moment van schrijven van dit stuk hebben de eerste gezamenlijke vergaderingen al plaats gevonden, zijn procedures gelijk getrokken en wordt gezamenlijk gewerkt aan borging.

De reeds genoemde fusie tussen kamers Finance, Management en ondertussen ook Commerce, maar ook de verdere standaardisering in rapportages en beleid leidt tot een steeds verdere vergelijkbare of gelijke vastlegging van processen en beleid, niet alleen bij HRBS maar ook meer hogeschoolbreed. Dit komt de interne- en externe communicatie ten goede. Niettemin zijn er wel twee punten die nog aandacht behoeven.

Ten eerste de bemensing van de examencommissie HRBS. Op het moment van schrijven beschikt de examencommissie door omstandigheden niet over het volledig benodigde aantal FTE's om alle werkzaamheden uit te kunnen voeren. Dit wordt reeds voor een langere periode grotendeels opgevangen door de voorzitter en ten dele door de overige bezetting, maar dat is geen duurzame of wenselijke situatie. Dit heeft ook de aandacht van de instituutdirectie, maar het zou niettemin goed zijn als hiervoor op zeer korte termijn een structurele oplossing komt.

Ten tweede de voorgenomen fusie met examencommissie RBS. Men kan zich afvragen bij welke grootte van de studentenpopulatie het nog verantwoord is om alle werkzaamheden onder te brengen bij één examencommissie en nog steeds voldoende recht te kunnen doen aan de individuele aandacht en borging van de kwaliteit per opleiding. Binnen HRBS (FinMan en Com) studeren nu bijna 8.000 bachelorstudenten, bij RBS ruim 2.800 bachelorstudenten en bij de totale Hogeschool Rotterdam bij 10 instituten 35.000 bachelorstudenten. In de voorgenomen situatie zou één examencommissie bijna een derde van de studentenpopulatie behandelen. Het zou goed zijn als het CvB zich over de wenselijkheid van deze situatie uitspreekt.

Bij HRBS wordt maandelijks op een professionele wijze vergaderd waarbij leden in kleine functionele teams de diverse taken van de examencommissie hebben uitgevoerd, en waarbij deze in de vergadering nog kort worden besproken. Het extern lid is van mening dat in deze examencommissie het besluitvormingsproces goed is geborgd en op integere wijze plaats vindt.

De toekomst van de (inmiddels gefuseerde) examencommissie HRBS in de huidige vorm wordt dan ook door het extern lid met vertrouwen tegemoet gezien op het gebied van samenwerking en kwaliteit van het borgingsproces, en daaruit volgend de kwaliteit van het diploma.

Op het moment van schrijven is bij voordracht van de directies van de betrokken instituten het extern lid door het CvB wederom benoemd tot extern examencommissielid van de examencommissie HRBS, alsook bij de examencommissies RBS en RAc voor het studiejaar 2022-2023.

Specifieke zaken die onder de aandacht dienen te komen

Vanaf het studiejaar 2023-2024 zal het huidige instituut RBS (Rotterdam Business School) verhuizen naar de locatie Kralingse Zoom en samen met de HRBS integreren tot één instituut: de nieuwe Rotterdam Business School. De nieuwe RBS zal naar verwachting meer dan 10.000 studenten tellen die Nederlandstalige en Engelstalige bachelor- en masterprogramma's volgen in voltijd- en deeltijdvorm. Momenteel wordt verkend hoe de examencommissietaken vanaf dat moment het beste georganiseerd kunnen worden.

De examencommissie vindt het belangrijk om goed vinger aan de pols te houden bij deze ontwikkelingen. Voorkomen moet worden dat de kwaliteit van de borging van toetsen en het eindniveau in het geding kan komen.

Het is wellicht goed om bij het denken over de toekomstige inrichting van de examencommissie(s) van de nieuwe RBS het zogenoemde Ringelmann-effect in het achterhoofd te houden. Dit effect houdt in dat een groep minder efficiënt zal functioneren naarmate deze uit meer personen bestaat. Het efficiëntieverlies wordt veroorzaakt doordat extra tijd en inspanning nodig is voor coördinatie en doordat individuele leden, vaak onbewust, net iets minder gemotiveerd zullen zijn om het maximale te geven.

18.

Bijlagen

Kwantitatieve gegevens

Faciliteiten voor de examencommissie (in fte)

Studiejaar	Voorzitter	Vicevoorzitters	Leden	Totaal
2021-2022	1,0	0,6 + 0,4 = 1,0	2,075	4,075
2020-2021	1,0	0,5 + 0,4 = 0,9	1,4	3,3*
2019-2020	1,0	0,3	0,8	2,1
2018-2019	0,5	0,3	0,8	1,6
2017-2018	0,5	0,3	0,8	1,6

* De examenkamers Finance en Management zijn in 2020-2021 één kamer geworden. De jaren ervoor tonen alleen de faciliteiten van de examenkamer Finance.

Zie de volgende pagina voor een tabel met onder andere de aantallen uitgereikte getuigschriften, verleende vrijstellingen, et cetera.

Aantallen

	2021-2022	2020-2021	2019-2020*	2018-2019
Vergaderingen examencommissie	13	13	13 - 44	13
Getuigschriften propedeuse	846	997	291 - 459	358
Getuigschriften bachelor	735	751	270 - 410	286
Getuigschriften associate degree	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Getuigschriften master	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verleende vrijstellingen	14	49	19 - 37	56
Geconstateerde fraude of plagiaat	192	112	39 - 86	34
Toetsgerelateerde klachten (waarvan gegrond) ⁶	97 (22)	90 (22)	117 (19) 54 (8)	131 (38)
Hoorzittingen examencommissie	95	161	116 - 120	104
CBE-zaken (waarvan gegrond) ⁷	22 (3)	17 (5)	4 (0) 19 (1)	2 (2)

* Collegejaar 2019-2020 bestaat uit twee cijfers of rijen. De eerste daarvan representeert de Examenkamer Finance, de tweede de Examen kamer Management. De jaren ervoor tonen de cijfers van de Examencommissie Finance.

6 Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren nog 2 zaken in behandeling.

7 Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren nog 4 zaken in behandeling

Mandaat aan de toetsborgingscommissie met bijgewerkte P&C-cyclus

In de hierna volgende tabel is de planning- and-controlcyclus van de toetsborgingscommissie inzichtelijk gemaakt. Op de pagina'serna is het afgegeven mandaat aan de toetsborgingscommissie FinMan integraal opgenomen.

Geplande activiteiten TC	Uitgevoerd door TC	Afstemming TC en EC/MT	Actie door EC
Aanleveren tekst Plan van Aanpak TC FinMan 2021-2022 (inclusief opstellen planning te screenen toetsen)	September 2021	Oktober 2021	Vaststellen plan van aanpak
Input leveren mandaat	September 2021	September 2021	Vaststellen mandaat
Aanleveren tekst Jaarverslag EC 2020-2021 (H.3 en H.18)	September 2021	Oktober 2021	Redigeren tekst
Screening borging (eind) niveau toetsen (inclusief geven van advies)	Maandelijks	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Geen actie nodig
Overleg met alle leden TC HRBS (bespreken voortgang en resultaten screening)	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Middels terugkoppeling kwartaalrapportage	Geen actie nodig
Bijwonen vergadering EC	Studiejaar 2021-2022	Aanvankelijk per kwartaal	Bijgesteld naar maandelijks
Opstellen en bespreken kwartaalrapportages	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Per kwartaal (onderwijsperiode)	Indien nodig escaleert EC actiepunten richting MT/directie.
Doorontwikkelen screeningsformulier	Semester 2 2021-2022	Gedeeld met EC	Feedback gegeven
Samengaan TC Commerce	Overleggen gevoerd per kwartaal	Terugkoppeling gegeven middels verslaglegging	Voorzitter TC opnemen in kwartiermakersteam
Ondersteuning interne (AMC) en externe accreditaties	September 2021 (BIM), januari 2022 (BDK en HRM)	Voorzitters EC en TC bereiden samen voor	Voorzitters EC en TC wonen visitatiedagen bij

Kalibratiesessies screeningsformulier	Semester 2 2021-2022	Verslaglegging gedeeld	Feedback geven
Overleg met previewcommissie	Per kwartaal	Resultaten gedeeld	Promoten binnen MT en directie
Begeleiding BKE-SKE trajecten	Doorlopend	Resultaten gedeeld	Mee screenen in voorkomende gevallen
Werven nieuwe leden TC c.q. bemensing TC	Doorlopend	Terugkoppeling geven	Escaleren richting directie. Detachering TC leden bij opleidingen inzetten
Meelezen ontwikkelingen onderwijsinnovatie (sem 6 – sem 8) HRBS	Semester 2 2021-2022	Overleggen	Feedback geven
Mee-screenen eindniveau Eindsprint	Semester 2 2021-2022	Voorzitters EC en TC screenen samen eindniveau afstudeerkandidaten	Terugkoppeling geven aan Studentzaken en opleidingsmanagers

**Examencommissie HRBS
Kamer FinMan**

**Mandaat aan
Toetsborgingscommissie HRBS
FinMan**

Voor het studiejaar 2021-2022

Onderwerp

De examencommissie van genoemd instituut BESLUIT, gezien de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WVO), en geleid op het bepaalde in artikel 3.2 lid 4 Regels en Richtlijnen Examencommissies, om:

mandaat te verlenen aan de toetsborgingscommissie, voor het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens.

Inleiding

Volgens artikel 7.12 lid 2 WVO is de examencommissie het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Op grond van art. 7.12b lid 1a WVO behoort het tot de wettelijke taak van examencommissies de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen. Zij mag deze taak van artikel 7.12b lid 1a geheel of gedeeltelijk aan een toetsborgingscommissie mandateren. De Regels en Richtlijnen Examencommissies (bijlage 4 van de Hogeschoolgids, artikel 3.2 lid 4) voorzien in de mogelijkheid een toetsborgingscommissie te machtigen de toetspraktijk te onderzoeken.

De examencommissie blijft eindverantwoordelijk en stuurt de toetsborgingscommissie aan op grond van gemandateerde taken.

Samenstelling Toetsborgingscommissie

Onderstaande leden vormen de toetsborgingscommissie:

- Cora Penning-Hol (voorzitter, alle opleidingen HRBS)
- Ben Brandenburg (lid, opleiding Career Academy)
- Peter den Hertog (lid, opleiding Business IT & Management)
- Corine Honders-van Wijk (lid, opleiding Finance & Control)
- Soma de Klerk (lid, opleiding Finance, Tax and Advice)
- Peter Kuip (lid, opleiding Human Resource Management)
- Aemen Salman (lid, opleiding Finance & Control)
- Sander Schenk (lid, opleiding Bedrijfskunde en lid Examencommissie FinMan)
- Charelle van Witzenburg (lid, alle opleidingen Finance)
- Ten minste 2 vacatures op 1 september 2021

Mandaat

De Examencommissie besluit om zich te laten bijstaan in de uitoefening van haar wettelijke taak artikel 7.12b lid 1a WVO door een toetsborgingscommissie zoals bedoeld in artikel 3.2 lid 4 van de Regels en Richtlijnen Examencommissie. De Examencommissie mandateert de toetsborgingscommissie de volgende taak uit te voeren:

- a) Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De toetscommissie betreft alle binnen de opleiding aanwezige toetsvormen in hun onderzoek.
- b) Het gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die met de validiteit, betrouwbaarheid en/of inzichtelijkheid van tentamens en examens verband houden.

Werkwijze

- o De examencommissie vraagt aan de toetsborgingscommissie om een planning waarin uiteengezet wordt hoe voor het komend studiejaar de kwaliteit van alle tentamens/cursussen gecontroleerd wordt. Het streven is om alle toetsen minimaal één keer per vier jaar te controleren.
- o In de planning wordt aangegeven welke toetsen het eindniveau bepalen. Deze planning zal door de examencommissie aan het begin van het cursusjaar besproken worden met de toetsborgingscommissie.
- o De toetsborgingscommissie controleert de toetskwaliteit en het niveau van toetsen door systematisch toetsen te beoordelen met behulp van vooraf vastgestelde analyse- en rapportage-instrumenten/een door haarzelf opgestelde checklist.
- o De examencommissie plant ieder kwartaal een afstemmingsmoment met de toetsborgingscommissie. Ten behoeve van deze afstemming stelt de toetsborgingscommissie een actueel overzicht op van de planning, de voortgang, de bevindingen en de geadviseerde bijsturing. De examencommissie blijft zelf verantwoordelijk voor bijsturen aan het opleidingsmanagement en zal de geboden informatie gebruiken om het opleidingsmanagement te adviseren over bijsturing (PDCA).
- o De examencommissie regelt periodiek overleg met de toetsborgingscommissie. Onderwerp van overleg is in ieder geval uitvoering van het mandaat (planning en uitvoering), bevindingen en bijsturing, waarbij de activiteitenplanning wordt nageleefd. De examencommissie houdt er in ieder geval toezicht op dat de wettelijke, aan de toetsborgingscommissie gemandateerde borgingstaken, correct en tijdig worden uitgevoerd. In geval van problemen rond de uitvoering van de gemandateerde borgingstaken, escaleert de examencommissie richting de instituutdirectie en/of opleidingsmanagement.
- o Na ieder overleg tussen de examencommissie en toetsborgingscommissie wordt hierover een verslag over opgelegd en deze verslagen worden getotaliseerd in een jaarverslag. De toetsborgingscommissie levert uiterlijk einde studiejaar dit jaarverslag aan bij de Examencommissie.

Dit besluit tot het mandaat toetsborgingscommissie voor het genoemd studiejaar wordt vastgesteld ter vergadering van de Examencommissie op donderdag 30 september 2021. Het mandaat wordt verstuurd naar:

- voorzitter van Toetsborgingscommissie
- instituutsdirecteur,
- onderwijsmanagers.

Rotterdam, 30 september 2021

B.E. van Hillo-Visser
voorzitter examencommissie HRBS, Examenkamer FinMan

Rapportage Toetsborgingscommissie FinMan

De kwartaalrapportage bevat de volgende onderwerpen/indeling:

1. Samenstelling en werkwijze van de toetsborgingscommissie:
 - a. Samenstelling en rolverdeling;
 - b. Beoordeelde toetsen met bijbehorende toetsvorm.
2. Bevindingen kwaliteit toetsen:
 - a. Bevindingen kwaliteit toetsen ten aanzien van validiteit, betrouwbaarheid, transparantie / inzichtelijkheid en doelmatigheid;
 - b. Algemene bevindingen kwaliteit toetsen;
 - c. Adviezen ter verbetering richting onderwijsmanager en de examencommissie.
3. Rapportage overige activiteiten toetsborgingscommissie
4. Gevolgde deskundigheidsbevordering
5. Evaluatie en adviezen voor vervolg